

जनकपुर

टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५९११०१
विज्ञापनको लागि मात्र
jtodayad@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बित्री हुने

जनकपुर टुडे

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक

वर्ष २६

अंक २

२०८१ साल जेठ ८ गते मंगलबार (21 May, Tuesday, 2024)

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

यादवविरुद्ध मधेशमा मोर्चाबन्दी

जसपा नेपाल अलग्गदा १५ सांसद सत्ता नजिक

टुडे समाचारदाता

काठमाण्डु । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालले प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' को साथ छोड्दा जनमत, जसपा र स्वतन्त्र सांसदले साथ दिएका छन् । जसपा नेपालले समर्थन फिर्ता लिएपछि प्रधानमन्त्री प्रचण्डले सोमवार विश्वासको मत लिएका छन् । उनलाई काँग्रेसले समर्थन गरेको बखतकै संख्यामा सांसदहरूले फेरि समर्थन

सत्तारूढ गठबन्धनमा रहँदा जनमत पार्टी सत्ता भन्दा बाहिर रहेका थिए । जसपा हट्ने बित्तिकै जनमत पार्टी सत्ता गठबन्धनसित नजिकिएको छ । लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) ले पनि जसपा नेपालसित सहकार्य गर्न असहज महसुस गरिरहेको छ । जसपा नेपाल संघीय गठबन्धनमा एमाले, माओवादीलाई साथ दिएपछि मधेश प्रदेशको सरकारबाट

मधेश प्रदेश सरकारमा रहेको छ ।

जसपा नेपालका अध्यक्ष संघीय सरकारमा उपप्रधान एवं स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री रहेका बेला जनमत र लोसपा सरकार बाहिर थियो । यादव हटेसँगै जनमतलाई संघीय सरकारमा जाने मार्ग प्रशस्त भएको छ । तर लोसपा संघीय सरकारमा नजाने निश्चित भएको छ । लोसपाले प्रधानमन्त्री प्रचण्डलाई विश्वासको मत दिएको छैन ।

संघीय गठबन्धनमा देखिएको परिवर्तनको प्रभाव मधेश प्रदेशमा परिसकेको छ । नेकपा एमाले, माओवादी केन्द्र र जनमत पार्टीले सरकार बनाउने कसरतमा छन् । तर उसलाई नेकपा एस अथवा लोसपाको अनिवार्य साथ चाहिएको छ । नेकपा एस जसपा नेपालसित रहेको छ । लोसपाले एमाले र माओवादी गठबन्धनलाई साथ नदिने संकेत गरिसकेको छ ।

संघीय गठबन्धनको भन्दा मधेशमा जसपा नेपालका अध्यक्ष यादवलाई केन्द्रमा राखेर गठबन्धन हुने गरेको छ । पछिल्लो सरकार गठन भएको भण्डे डेढ वर्षमा मधेश प्रदेशमा मुख्यमन्त्री यादवले ४ पटक विश्वासको मत लिइसकेका छन् ।

जसपा नेपालका अध्यक्ष यादवले पार्टी विभाजनविरुद्ध दुईवटा रिट सर्वोच्चमा दर्ता गरेका छन् । त्यसमध्ये प्रधानमन्त्रीको विश्वासको मत रोक्न आइतवार दर्ता गरिएको रिटको एक प्रकारले औचित्य नै समाप्त भइसकेको छ । प्रधानमन्त्री प्रचण्डलाई जसपा नेपालबाट विभाजित ७ जना सांसदले विश्वासको मत दिएका छन् ।

नेपाली काँग्रेस सहितको गठबन्धनमा रहेको बेला प्रधानमन्त्री प्रचण्डको कडा आलोचना गर्ने सलाहीका स्वतन्त्र सांसदले पनि यस पटक उनलाई विश्वासको मत दिएका छन् । रौतहटका स्वतन्त्र सांसद एवं आम जनता पार्टी (आजपा)का अध्यक्ष प्रभु साह पनि प्रधानमन्त्रीको पक्षमा मतदान गरेका छन् । मधेश प्रदेशमा पनि चाँडै सत्ता समीकरण बन्ने नेताहरूले जनाएका छन् । त्यसका लागि नेपाली काँग्रेस, लोसपा, जसपा नेपाल र नेकपा एसबीच छलफल सुरु भएको छ ।

जसपा नेपालको रिटमाथि आज छलफल

टुडे समाचारदाता

काठमाण्डु । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालले निर्वाचन आयोग समेतमाथि दायर गरेको रिटमा मंगलवार दुवै पक्षबीच छलफल हुनेछ ।

सर्वोच्च अदालतले सो रिटमा अल्पकालीन अन्तरिम आदेश जारी गर्दै दुवै पक्षलाई छलफलमा बोलाएको छ । जसपा नेपालका अध्यक्ष यादवले निर्वाचन आयोग गैरकानुनी ढंगले पार्टीको विभाजन गरेकाले बदर गर्न सर्वोच्च अदालतमा रिट दर्ता गरेका हुन् । उनले वैशाख ३१ गते सो रिट दर्ता गराएका थिए ।

सर्वोच्चले निर्वाचन आयोगलाई जसपाको दर्ता सम्बन्धी कामलाई यथास्थितिमा

राख्न अन्तरिम आदेश जारी गरेको छ । सो आदेशको कारण निर्वाचन आयोगले जसपा नेपालका जनप्रतिनिधिहरूलाई दल रोज्न दिएको प्रक्रिया रोकिएको छ ।

मधेश प्रदेशका सभासदहरूलाई जसपातिर आकर्षित गर्न नेताहरू अहोरात्र खटिरहेका छन् । तर अहिले सभासदहरूले दल फेका छैनन् । स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूमध्ये मधेश प्रदेशबाट वीरगञ्ज महानगरका मेयर राजेशमान सिंह जसपा तिर लागेका छन् । अन्य जनप्रतिनिधिहरू खुलेका छैनन् ।

सर्वोच्चको मंगलवार आउने आदेशले मधेश प्रदेशमा जसपा नेपालको स्थिति प्रष्टिने बताइएको छ ।

बाहिरिएको हो । मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री सरोज कुमार यादवले वैशाख ४ गते विश्वासको मत लिँदा एमाले र माओवादीले साथ दिएका थिए । काँग्रेस, जनमतसँगै लोसपाले पनि विश्वासको मत दिएको थिएन । यद्यपि लोसपा र जसपा नेपाल हाल एउटै विपक्षी गठबन्धनमा केन्द्रमा रहेको छ ।

संघीय गठबन्धनमा भएको फेरबदलसँगै मधेश प्रदेशमा पनि गठबन्धन सोही अनुरूप हुने देखिएको छ । उच्चस्रोतहरूका अनुसार संघीय सरकारमा रहेको नेकपा एसले भने मधेश प्रदेशमा जसपा नेपालसहितको गठबन्धनसाथ रहने बताइएको छ । हाल पनि नेकपा एस

गरेका छन् ।

जसपा नेपालले सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिइसकेको छ । जसपा नेपालका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले आइतवार सर्वोच्च अदालतमा विश्वासको मत रोक्न रिट दर्ता गरेका थिए । तर रिटमा सुनुवाई हुनु अगावै प्रधानमन्त्री दाहालले विश्वासको मत प्राप्त गरेका छन् । जसपा नेपालबाट विभाजित भएका जसपाका ७ जना सांसदले पनि विश्वासको मत दिएका छन् ।

जसपा नेपाल रहने गठबन्धनमा जनमत, जसपा र मधेश प्रदेशका २ जना स्वतन्त्र सांसद नरहने भएका छन् । यादव संघीय

मधेश प्रदेशमा 'कोर्ष करेक्सन' हुने : अध्यक्ष नेपाल

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । नेकपा एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधवकुमार नेपालले संघीय सरकारमा फरक दल र मधेश प्रदेशमा फरक दलको सरकार रहेकाले नयाँ कोर्ष अनुसार अधि बढ्न सक्ने संकेत गरेका छन् । जनकपुरधाम विमानस्थलमा सोमवार सञ्चारकर्मीहरूसँग कुराकानी गर्दै पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका अध्यक्ष नेपालले आफूहरू संघीय सरकारमा र मधेश प्रदेश सरकारमासमेत सहभागी रहेकाले नयाँ कोर्ष अनुसार अधि बढ्ने संकेत गरेका छन् ।

संघीय सरकारमा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डलाई विश्वासको मत दिएको बताउँदै अध्यक्ष नेपालले मधेश प्रदेश सरकारको नेतृत्व जसपा नेपाल रहे पनि आफूहरू पनि सहभागी रहेकाले 'मेरल' माथि प्रश्न उठेको बताए । उनले मधेश प्रदेश सरकारको सवालमा आफूहरूमाथि नैतिकताको प्रश्न खडा भएको स्पष्ट पार्दै केन्द्रमा नेकपा माओवादी केन्द्र नेतृत्वको सरकार रहेको बेला जसपा नेपाल नेतृत्वमा रहेको मधेश प्रदेश सरकारलाई समर्थन गरेमा नैतिकताको प्रश्न उठ्ने भएकाले नयाँ ढंगले अधि बढ्न खोजेको बताए ।

उनले भने- मुलुक संघीय संरचनामा रहेकाले यहाँ हामी फरक ढंगले अधि बढ्न चाहे

पनि वर्तमान देशको राजनीतिक परिस्थितिले निर्धारण गरे अनुसार निर्णय गर्छौं ।

'मुलुक संघीय संरचनामा रहेकाले यहाँ हामी फरक ढंगले अधि बढ्न चाहे पनि वर्तमान देशको राजनीतिक परिस्थितिले निर्धारण गरे अनुसार निर्णय गर्छौं ।'

अध्यक्ष नेपालले प्रधानमन्त्री प्रचण्डले विश्वासको मत प्राप्त गरिसके पछि मधेश प्रदेशको

सरकारमा पनि उथलपुथल हुने भएकाले अब के गर्ने भन्ने बारेमा छलफल गर्ने बताए ।

'प्रधानमन्त्री प्रचण्डले संघीय सरकारका लागि विश्वासको मत पाइसक्नु भएको छ, अध्यक्ष नेपालले भने-' मुलुकको राजनीतिक कोर्ष कसरी अगाडि बढ्छ, त्यो पनि नियामकले छौं, हेरौं, के हुन्छ ?'

उनले मुलुक संघीय संरचनामा रहेकाले केन्द्र र प्रदेशमा आफूहरू फरक ढंगले अधि बढ्न चाहे रहेको समेत बताए ।

मधेश प्रदेशमा एमाले र माओवादीलाई नसचाए एसको नेतृत्वमा सुदूरपश्चिममा रहेको प्रदेश सरकार ढल्ने जोखिम छ । मुख्यमन्त्री दीर्घबाहदुर सोडाँरीलाई विश्वासको मत दिएको एमाले र माओवादी सरकारमा गएका छैनन् ।

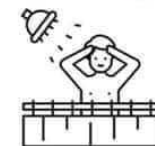
गर्मीमा तातो हावा 'लू' बाट जोगिन गर्न हुने र गर्न नहुने कुराहरू

गर्न हुने

धेरै पानी पिउने

विटो पानीले नुहाउने

बाहिर निस्कने परे छाता ओड्ने वा पातलो कपडाले टाउको छोप्ने हल्का सालको सितल हुने कपडा लगाउने

कागती पानी, नरिवल पानी तथा फलफूलको रस पिउने फलफूल, काँचो लगायत घरमै बनाएको ताजा खानेकुरा खाने

खेतबारी वा घर बाहिर काम गर्दा बिहान वा बेलुका गर्ने

गर्न नहुने

व्याफिनले धेरै पिसाब मराउने हुँदा चिया, कफी, सोडा जस्ता पेयपदार्थ नपिउने

दिउँसो सकम् घर बाहिर ननिस्कने

मान्छामा धेरै समय नबस्ने, बस्न परेमा प्रशस्त पानी पिउने

धूम्रपान तथा मदिरा सेवन नगर्ने

मुटुको वाल तीब्र हुने, श्वासप्रश्वासमा समस्या हुने, रक्तचाप कम हुने, शरीरबाट पसिना ननिस्कने, टाउको अत्यधिक दुख्ने, चक्कर लाग्ने, हनहनी ज्वरो आउने जस्ता समस्या देखिए तिरामीलाई तुरुन्तै अस्पताल लैजाओ । बालबालिका, वृद्धवृद्धा तथा दीर्घरोगीको विशेष स्याल गरौ ।

बल्वा नगरपालिका
बल्वा, महोत्तरी, मधेश प्रदेश

मधेश प्रदेशमा 'कोर्ष करेक्सन' हुने : अध्यक्ष नेपाल

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । नेकपा एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधवकुमार नेपालले संघीय सरकारमा फरक दल र मधेश प्रदेशमा फरक दलको सरकार रहेकाले नयाँ कोर्ष अनुसार अधि बढ्न सक्ने संकेत गरेका छन् । जनकपुरधाम विमानस्थलमा सोमवार सञ्चारकर्मीहरूसँग कुराकानी गर्दै पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका अध्यक्ष नेपालले आफूहरू संघीय सरकारमा र मधेश प्रदेश सरकारमासमेत सहभागी रहेकाले नयाँ कोर्ष अनुसार अधि बढ्ने संकेत गरेका छन् ।

संघीय सरकारमा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डलाई विश्वासको मत दिएको बताउँदै अध्यक्ष नेपालले मधेश प्रदेश सरकारको नेतृत्व जसपा नेपाल रहे पनि आफूहरू पनि सहभागी रहेकाले 'मेरल' माथि प्रश्न उठेको बताए । उनले मधेश प्रदेश सरकारको सवालमा आफूहरूमाथि नैतिकताको प्रश्न खडा भएको स्पष्ट पार्दै केन्द्रमा नेकपा माओवादी केन्द्र नेतृत्वको सरकार रहेको बेला जसपा नेपाल नेतृत्वमा रहेको मधेश प्रदेश सरकारलाई समर्थन गरेमा नैतिकताको प्रश्न उठ्ने भएकाले नयाँ ढंगले अधि बढ्न खोजेको बताए ।

उनले भने- मुलुक संघीय संरचनामा रहेकाले यहाँ हामी फरक ढंगले अधि बढ्न चाहे

पनि वर्तमान देशको राजनीतिक परिस्थितिले निर्धारण गरे अनुसार निर्णय गर्छौं ।

'मुलुक संघीय संरचनामा रहेकाले यहाँ हामी फरक ढंगले अधि बढ्न चाहे पनि वर्तमान देशको राजनीतिक परिस्थितिले निर्धारण गरे अनुसार निर्णय गर्छौं ।'

अध्यक्ष नेपालले प्रधानमन्त्री प्रचण्डले विश्वासको मत प्राप्त गरिसके पछि मधेश प्रदेशको

सरकारमा पनि उथलपुथल हुने भएकाले अब के गर्ने भन्ने बारेमा छलफल गर्ने बताए ।

'प्रधानमन्त्री प्रचण्डले संघीय सरकारका लागि विश्वासको मत पाइसक्नु भएको छ, अध्यक्ष नेपालले भने-' मुलुकको राजनीतिक कोर्ष कसरी अगाडि बढ्छ, त्यो पनि नियामकले छौं, हेरौं, के हुन्छ ?'

उनले मुलुक संघीय संरचनामा रहेकाले केन्द्र र प्रदेशमा आफूहरू फरक ढंगले अधि बढ्न चाहे रहेको समेत बताए ।

मधेश प्रदेशमा एमाले र माओवादीलाई नसचाए एसको नेतृत्वमा सुदूरपश्चिममा रहेको प्रदेश सरकार ढल्ने जोखिम छ । मुख्यमन्त्री दीर्घबाहदुर सोडाँरीलाई विश्वासको मत दिएको एमाले र माओवादी सरकारमा गएका छैनन् ।

LOVED IN 70 COUNTRIES

BAJAJ

नव आरम्भ

नयाँ वर्ष, नयाँ बजाज, नयाँ आरम्भ...

नयाँ वर्ष २०८१ मा पाउनुहोस्

SURE SHOT CASH DISCOUNT

हरेक हप्ता **रु. १ लाख** सम्म जित्ने मौका

36 MONTHS LOWEST EMI

30% LOW DOWNPAYMENT

Manakamana Trade Link, Lahan, 9801518189 | Sneh Auto Zone, Siraha, 9801552815 | Gupta Brother's Auto Trade, Mirchैया, 9801500888 | Shree R.K. Enterprises, Yedukha, 9819815435 | Om Automobiles, Janakpur, 9801668038 | Om Auto Centre, Jaleshwar, 9801365513 | Maa Durga Automobiles Pvt. Ltd., Dhanushadham, 9840196651 | Ramjanaki Auto Pvt. Ltd., Bardibas, 9801656072 | Kshilz Enterprises, Sindhu, 9817607171 | Orchids Motors Pvt. Ltd., Labandhi, 980-2972014 | Utkarsha Motors Pvt. Ltd., Gaur, 9855092093 | Nityam Traders, Nijpadi, 9855044174 | Saksham Enterprises, Simara, 9845094930 | Aarohi Motors, Jeetpur Bara, 9855014400 | Rishav Impex Pvt. Ltd., Birgunj, 9801727037 | Gupta Motors, Kalayia, 9703020925

बर्दिबास-१ रातु नदी तटस्थित रातु मोक्षधाम परिसरमा निर्मित मोक्षेश्वर महादेव मन्दिर ।

तरिबर : रासस

सामुदायिक वनमा पक्की भवन निर्माण हुने

सिरहा। वन संरक्षण र पर्यटन व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले लहान नगरपालिका-१७ स्थित हरिपुरको देवीथान सामुदायिक वनमा दुईतले पक्की भवन निर्माण हुने भएको छ।

मधेश प्रदेश सरकारको उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्रालयबाट प्राप्त रु एक करोड ३९ लाख लागतमा भवन निर्माण हुन लागेको हो। उक्त भवनको शिलान्यास सोमबार लहान नगरपालिका प्रमुख महेशप्रसाद चौधरीले गर्नुभयो।

“भवन निर्माणपछि यस सामुदायिक वन संरक्षण र

सौन्दर्यकरण हुने विश्वास लिएको छु।” नगरप्रमुख चौधरीले भन्नुभयो, “यसका साथै पर्यटन व्यवसाय प्रवर्द्धनमा पनि टेवा पुगेछ।”

वनमा कार्यलय बनेपछि वन उपभोक्ता समितिको सक्रियता बढ्ने र जङ्गलमा हुने चोरी-सिकारी न्यूनीकरण गर्न मद्दत पुगेछ।”

विगतमा भवन बनाउन नसक्दा आफ्नै घरलाई कार्यलय बनाउनुपर्ने अवस्था रहेको देवीथान सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष त्रिपटलाल यादवले बताउनुभयो।

“समितिको कार्यलय भोलामा सीमित थियो। लामो प्रयासका बाबजुद भवन बनाउन प्रदेश सरकारबाट बजेट प्राप्त भएको छ।” उहाँले भन्नुभयो, “अब एक वर्षभित्र व्यवस्थित कार्यलय बन्ने भएपछि खुसी लागेको छ।”

अध्यक्ष यादवका अनुसार भवन परिसरमा वनभोजस्थल र वरिपरि सुन्दर बगैँचा निर्माण हुनेछ।

भवनको नजिकै देवीदह र पकाडियागढी जस्ता ऐतिहासिक पर्यटकीय स्थलसमेत भएकाले पर्यटक आगमन वृद्धि हुने अनुमान अध्यक्ष यादवको छ। रासस

प्रधानमन्त्रीलाई विश्वासको मत

टुडे समाचारवाता काठमाण्डु । प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'लाई प्रतिनिधिसभाको बैठकबाट विश्वासको मत प्राप्त भएको छ। प्रतिनिधिसभाको यो कार्यकालमा उनले चौथोपटक विश्वासको मत प्राप्त गरेका हुन्।

प्रतिनिधिसभाको सोमबारको दोस्रो बैठकमा प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसका सांसदको विरोध र नाराबाजीबीच प्रधानमन्त्री दाहालले विश्वासको

मतसम्बन्धी प्रस्ताव पेस गरेका थिए। बैठकमा अन्य विपक्षी दलहरूलेसमेत आशनबाट उभिएर विरोध जनाएका थिए।

सभामुख देवराज घिमिरेले उक्त प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्दा प्रधानमन्त्री दाहालका पक्षमा एक सय ५७ मत, विपक्षमा शून्य र मत दिन्न भन्ने प्रस्तावमा एक मत खसेको थियो। विश्वासको मत प्रक्रियामा एक सय ५८ सांसद सहभागी भएको सभामुख घिमिरेले जानकारी गराएका

थिए। कांग्रेसका सांसदको वेल घेराउ र नाराबाजीबीच सभामुख घिमिरेले प्रधानमन्त्री दाहाललाई विश्वासको मतसम्बन्धी प्रस्ताव पेस गर्न अनुमति दिएका थिए। कांग्रेसले सहकारीको रकम अपचलनमा उपप्रधान एवं गृहमन्त्री रवि लामिछानेको संलग्नता देखिएको आरोप लगाउँदै निष्पक्ष र स्वतन्त्र छानबिनका लागि संसदीय समिति गठनको माग गरेर संसद् बैठक अवरुद्ध गर्दै आएको छ।

देशभर १४ प्रतिशत स्वास्थ्य उपकरण जडान भएनन्

काठमाण्डु । मुलुकका सबैजसो अस्पतालमा आफ्ना उपकरणमध्ये १४ प्रतिशत जडान नै नगारिएको पाइएको छ। स्वास्थ्य सेवा विभागले लाइफलाइन इन्टरप्राइजेजसँगको सहकार्यमा गरेको नेपालका सार्वजनिक स्वास्थ्य संस्थामा बायोमेडिकल उपकरणको सर्वेक्षण सार्वजनिक कार्यक्रममा इन्टरप्राइजेजका अध्यक्ष अञ्जली टिब्रिवालले दुई हजार छ सय ४५ स्वास्थ्य उपकरण अर्भै जडान नगारिएको जानकारी दिनुभयो।

उहाँका अनुसार चाम्पती, कोशी, मधेश, गण्डकी र सुदूरपश्चिम प्रदेशका ११ अस्पतालमा गरिएको सर्वेक्षणमा एक हजार आठ सय २३ उपकरण बिक्रेता छन्। गत कात्तिकदेखि चैतसम्ममा ती अस्पतालमा १९ हजार एक सय ७४ उपकरणको अवस्थाका बारेमा सर्वेक्षण गरिएको थियो। सर्वेक्षणमा एक हजार ७४

उपकरण राम्रा रहे पनि प्रयोगमा नआएको देखिएको पाइएको सर्वेक्षणका बायोमेडिकल इन्जिनियर भास्कर रिजालले जानकारी दिनुभयो।

“कोरोना भाइरसको बेला आएका उपकरण अहिले त्यत्तिकै थन्किएर रहेका छन्”, उहाँले भन्नुभयो, “पहिला कोरोनाकालमा प्रयोग भएका ती उपकरण अहिले बिरामी नभएपछि त्यत्तिकै प्रयोगमा आएका छन्।” यस्तै सर्वेक्षणमा ती अस्पतालमा रहेका तीन सिटी स्क्वान मेसिन बिरै थन्किएका छन्।

बायोमेडिकल इन्जिनियर रिजालका अनुसार वीर अस्पताल, नेपाल सशस्त्र प्रहरी वल अस्पताल र कोशी अस्पतालमा रहेका सिटी स्क्वान मेसिन बिक्रेता छन्। ती सिटी स्क्वानका अधिकशको चार्जर बोर्ड, ब्याट्री, टेबल बिक्रेता उहाँले बताउनुभयो। उहाँले कोशी अस्पतालको सिटी स्क्वान बनाउन धेरै नै खर्च लागे भएकाले नबनाउन आग्रहसमेत गरिएको बताउनुभयो। रासस

काठमाण्डु । बहुप्रकोपीय पूर्वसूचना प्रणाली प्रवर्द्धनका लागि करिब ८१ अर्ब चार करोड ८० हजार (६१४ मिलियन अमेरिकी डलर) लागत लाग्ने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ। विभिन्न प्राकृतिक प्रकोपका पूर्वसूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउँदै सम्भावित धनजनको क्षति न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्यका बहुप्रकोपीय पूर्वसूचना प्रणालीलाई एकीकृत गर्ने सरकारी रणनीति कार्यान्वयन गर्न लागत लाग्ने अनुमान गरिएको हो।

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (एनडिआरआरएमए) ले बहुप्रकोपीय पूर्वसूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाउनका लागि तयारी भइरहेको जनाउँदै यसका लागि रु ८१ अर्ब लागत लाग्ने प्रारम्भिक अनुमान गरेको छ। भविष्यमा आउने विपद्को पूर्वसूचना दिने र सम्भावित जोखिम न्यूनीकरणका लागि प्रतिकार्यात्मक क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग पुग्ने लक्ष्यले बहुप्रकोपीय पूर्वसूचना प्रणाली प्रवर्द्धन गर्ने तयारी भइरहेको प्राधिकरणले जनाएको छ।

बाढीसम्बन्धी नेपालमा पूर्वसूचना प्रणालीको विकास भए पनि नेपालमा अन्य प्राकृतिक विपत्तिका पूर्वसूचना दिने प्रावधान छैन। पहिलो पटक बहुप्रकोपीय प्रणालीमा आधारित पूर्वसूचना प्रवाह गर्दै विपद् प्रतिकार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्यका साथ सरकारले तयारी थालिरहेको छ।

प्राधिकरण कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेलले विपद्जन्य विभिन्न घटनाबाट हुने धनजनको क्षति कम गर्ने लक्ष्यका साथ बहुप्रकोपीय पूर्वसूचना प्रणाली विकास गर्न आगामी सात वर्षका लागि अनुमानितलागत रु ८१ अर्ब लाग्ने जानकारी गराउनुभएको छ। “नेपालमा बाढीसम्बन्धी पूर्वसूचना विकास भएपछि कसै सर्वसाधारणको ज्यान जोगिएको, करीब धनजनको क्षति हुनबाट रोकिएका थुप्रै उदाहरण छन्”, उहाँले भन्नुभयो, “तर पहिरो, चट्याङ, वन डडेलो, लु, शीतलहर, हिमपहिरो, हावाहुरी, अस्मिनापानी, वायुप्रदूषण जस्ता प्राकृतिक विपत्तिको विषयमा पूर्वजानकारी पाउने गरी कुनै पनि पूर्वसूचना प्रणालीको विकास हुन सकिरहेको छैन। यी प्रकोपबाट पनि धनजनको क्षति बढिरहेकाले यस्ता बहुप्रकोपीय घटनाबाट हुनसक्ने सम्भावित क्षति कम गर्न पूर्वसूचना प्रणाली विकास गर्ने लक्ष्य लिएका हौं।”

सबै खालका प्रकोपबाट हुने मानवीय तथा आर्थिक क्षति न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्यका साथ बहुप्रकोपीय पूर्वसूचना प्रणाली विकासका लागि सम्बन्धित सरोकारवालासँग छलफल भइरहेको उहाँको भनाइ छ। बहुप्रकोपीय सूचना

बहुप्रकोपीय जोखिम : पूर्वसूचना प्रणाली कार्यान्वयन गर्न करिब रु ८१ अर्ब लाग्ने

काठमाण्डु । बहुप्रकोपीय पूर्वसूचना प्रणाली प्रवर्द्धनका लागि करिब ८१ अर्ब चार करोड ८० हजार (६१४ मिलियन अमेरिकी डलर) लागत लाग्ने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ। विभिन्न प्राकृतिक प्रकोपका पूर्वसूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउँदै सम्भावित धनजनको क्षति न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्यका बहुप्रकोपीय पूर्वसूचना प्रणालीलाई एकीकृत गर्ने सरकारी रणनीति कार्यान्वयन गर्न लागत लाग्ने अनुमान गरिएको हो।

प्रणालीबाट सञ्चालित सूचनालाई सर्वसाधारणले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा उपलब्ध गराउने उहाँले जानकारी गराउनुभएको छ।

“हालसम्म हामीले सर्वसाधारणलाई मनसुनी जानकारी र बाढीसम्बन्धी पूर्वसूचना सबैभन्दा बढी मोबाइल एसएमएसको प्रयोगमार्फत सम्प्रेषण गर्दै आइरहेका छौं। अब थप सूचना सम्प्रेषणलाई पनि व्यवस्थित गर्दै अगाडि बढ्ने योजना बनाएका छौं”, कार्यकारी प्रमुख पोखरेलले भन्नुभयो, “अब विभिन्न सामाजिक सञ्जाल, स्थानीयदेखि राष्ट्रियस्तरका सञ्चार माध्यम, मोबाइल एसएमएसलागत माध्यमबाट सहज भाषामा सूचना प्रवाह गर्ने छौं, यसले गर्दा पूर्वसूचनाको प्रभावकारिता थप बढ्न सक्छ र बहुप्रकोपीय घटनाबाट हुनसक्ने क्षति न्यूनीकरण हुने छ।”

उहाँले प्राकृतिक विपद्को हिसाबले जोखिमपूर्ण परिचालन अध्ययन गर्ने र जोखिमको आधारमा उनीहरूको नक्शाङ्कन गर्ने तयारी भएको जानकारी गराउनुभएको छ। “पहिलोका जोखिम भएको क्षेत्रमा कति परिवार बसोबास गरिरहेको होला, कति परिवार बाढीको जोखिममा हुनुहुन्छ, होला।

कतिपय घरपरिवार अन्य प्राकृतिक जोखिम मोल्दै त्यस्ता क्षेत्रमा बसिरहेनुभएको होला”, उहाँले भन्नुभयो, “यी र यस्ता बहुप्रकोपीय जोखिमपूर्ण परिवारको तथ्याङ्क निकाल्ने र त्यसको नक्शाङ्कन गरिने योजना छ।” यीलगायत अन्य योजनामा विपद्को अवलोकन, विपद्सम्बन्धी पूर्वसूचना वितरण, विपद् प्रतिकार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्नेगरी आगामी योजना तय गरिने बताउनुभयो। तर यी योजना कार्यान्वयनका लागि आगामी ७ वर्षलाई आवश्यकपर्ने ८१ अर्ब लागत जुटाउन भने चुनौती रहेको पनि पोखरेलको भनाइ छ।

जल तथा मौसम विज्ञान विभागका महानिर्देशक डा जगदीश्वर कर्माचार्यले पनि बहुप्रकोपीय पूर्वसूचना प्रणालीमा लगानी बढाउन सकेमा जल तथा मौसमजन्य विपत्तिको प्रकाप न्यूनीकरण प्रभावकारी रूपमा अगाडि

बढाउन सकिनेमा जोड दिनुभएको छ। पूर्वसूचना प्रणालीको जरुरी रहेको बताउनुभएको छ। “पूर्वसूचना प्रणालीका लागि १ अमेरिकी डलर खर्च गर्न सक्दा बाढीपहिरोबाट १० अमेरिकी डलर बचाउन सकिन्छ, तसर्थ पूर्वसूचना प्रणालीमा लगानी बढाउन जरुरी छ”, उहाँले भन्नुभयो, “अब हामीले पूर्वसूचनाबाट सर्वसाधारणलाई फाइदा पुग्ने गरी काम गर्न सबैसँग सहकार्य गरेर अगाडि बढ्ने छौं।”

पूर्वसूचना प्रणालीमा लगानी बढाउन सकेमा अर्भै बढी विश्वासनीय पूर्वसूचना प्रवाह गर्न सकिने उहाँले बताउनुभयो। विगतमा बाढीको पूर्वसूचना दिने गरिए पनि अन्य विपद् जन्य घटनाको पूर्वसूचना दिन नसकिएको भन्ने आगामी दिनमा त्यसको पनि तयारी भइरहेको उहाँको भनाइ छ। “विपेशगरी हामीले बाढीसम्बन्धी मात्रै पूर्वसूचना उपलब्ध गराउँदै आएका छौं। तर अबदेखि पहिरो, हिमपहिरोको, लु, वन डडेलो, हावाहुरी, भारी वर्षा, चट्याङ, शीतलहर लगायतका १३ किसिमका विपद्को पूर्वसूचना पनि एसएमएसमार्फत सन्देश प्रवाहको तयारी गरिरहेका छौं”, महानिर्देशक कर्माचार्यले भन्नुभयो।

उहाँका अनुसार टेलिकम कम्पनी टेलिकम र एसेलले विभागसँगको सहकार्यमा सन् २०१६ देखि बाढीको पूर्वसूचना प्रवाह गर्न निःशुल्क एसएमएस सेवा दिँदै आएको छ।

यसअघि एसेलसँग मात्रै यसप्रकारको सम्झौता भएकामा अब नेपाल टेलिकमसँग पनि सो सम्झौता सम्झौताको तयारी भइरहेको महानिर्देशक कर्माचार्यको भनाइ छ।

“पूर्वसूचना प्रवाहकै कारण मनसुनजन्य विपद्बाट हजारौं मानिसको ज्यान जोगिएको छ, आर्थिक क्षति पनि कम भएको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “पूर्वसूचना अर्भ प्रणालीलाई भरपर्दो र विश्वासनीय बनाउँदै लैजाने छौं।” उहाँले मौसममा आधारित जोखिमबाट हुने धनजनको क्षति कम गराउन पूर्वसूचना प्रणाली तथा प्रवाहका लागि तीव्र चर्चा

सकार, विभिन्न सरोकारवाला निकायबीच सहकार्य गरी अगाडि बढ्न आवश्यक बताउनुभयो। उहाँका अनुसार हाल नेपालमा बाढीसम्बन्धी पूर्वसूचनाका प्रणालीहरू १९ र एक सय ७० केन्द्र छन्। ‘रियल टाइम’ मौसममापन गर्ने केन्द्र भने दुई सय ९० रहेका रहेको उहाँको भनाइ छ। विपद् व्यवस्थापनविद् डा धर्मराज उप्रेतीले पछिल्लो समय बाढीका पूर्वसूचना प्रणाली विकास भएपछि धनजनको क्षति कम भइरहेको भन्दै अन्य विपद्को पनि पूर्वसूचना प्रणाली विकास गर्न सकेमा क्षति न्यूनीकरणमा सहयोग पुग्ने छ।

“बाढीपहिरो र चट्याङ, वन डडेलो जस्ता विपद्का घटनाले सबैभन्दा बढी क्षति गराएको छ, यसकारण हावाहुरी चट्याङ र पहिरो मुख्य नेपालका जलजन्य र मौसमजन्य प्राकृतिक विपद्का घटना हुनु, यसले वर्षेनी धनजनको क्षति गराइरहेको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “प्राकृतिक विपद्का घटनालाई रोक्न सके पनि यी विपद्का घटनाबाट हुनसक्ने सम्भावित क्षति धेरै न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ।”

तर विपद्का घटना भइसकेपछि भन्दा विपद् अगाडिका पूर्वसूचना गतिविधिलाई बढी प्रभावकारी दिन सकेमा धनजनको क्षति कम गर्न सके जनाउँदै पूर्व तयारीका गतिविधिमा लगानी बढाउन आवश्यक रहेको उहाँको सुझाव छ। “उदाहरणका लागि भूकम्प, आउनुभन्दा अघिको अवस्थामा हामी तयार नै नगर्ने तर भूकम्प गइसकेपछि मात्रै उदाएका लागि लाग्ने गर्छ। बाढीपहिरो जानुभन्दा अघिको समयमा हामी नजान्ने, बाढीपहिरो गइसकेपछि हामी राहत लिएर जानुपर्छ भन्ने मान्यता राख्छौं”, विपद् व्यवस्थापनविद् उप्रेतीले भन्नुभयो, रु “१० हजार पूर्वतयारीका कार्यक्रममा खर्च गर्न सके विपद्पछि गर्नुपर्ने करिब एक लाख लगानी बचाउन सकिन्छ भने किन नगर्ने ?”

विद्यमान विपद् ऐन, नियमवाली, विपद् व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरण नीति, विपद् व्यवस्थापन न्यूनीकरणको संरचना रहेको जनाउँदै उहाँले प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुभन्दा सुझाव दिनुभएको छ। विपद्का पूर्वसूचना प्रणालीको विकासमा ध्यान दिन सकेमा विपद्जन्य घटनाबाट प्रतिकार्यको क्षमता अभिवृद्धि हुने उहाँको भनाइ छ।

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले यस वर्षको मनसुना देशका अधिकांश स्थानमा सरदरभन्दा बढी वर्षा हुने प्रक्षेपण गरेको छ। यस प्रक्षेपणले यस वर्ष पनि बाढी तथा पहिरो जस्ता मनसुनजन्य घटना बढ्नसक्ने अनुमान गरिएको छ। डा उप्रेतीले यो आगामी मनसुन अर्वाधमा पहिरोजस्ता मनसुनजन्य विपद् बढ्नसक्ने जनाउँदै पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि समयमा नै सचेत रहनुपर्ने जानकारी दिनुभएको छ।

तपाईंको आज
परिचय : राम जी

मेघ : नयाँ कार्य हुने।

बृष : बौद्धिक क्षमता।

मिथुन : प्रतिभा सम्पन्नता।

कंकट : शिक्षामा उन्नति।

सिंह : पारिवारिक सुख।

कन्या : धन वृद्धि सम्बन्ध।

तुला : प्रेम प्रसंग, मित्र सुख।

वृश्चिक : सुख समृद्धि हुने।

धनु : भ्रमण अवसर हुने।

मकर : अवसर प्राप्त।

कृष्ण : वाद विवादबाट बच्नु।

मीन : पुरस्कार प्राप्त लाभ।

राशिफलले जस्तो दिनको संकेत गरेपनि कर्म गर्दा फल राम्रो पाइन्छ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

बारुण यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्युज शाखा	५९०८३४, ५९०८३५
प्रहरी (हण्टीङलाइन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५९०८९७, ९८०९६६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५०१, ५२५८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०९६४४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३४१	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५९०३०१/५९०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५८३३३३, ९८५८३३३४
ॐ शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङहोम	५२९१९८	वेलकम होटल	९८०९६२००६५, ९८०९६२००६४
विरेन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५५००३४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
रेडियो टुडे (९१ मेगाहर्ज)	९८०९६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
एयर पोर्ट	५२००५८, ५२००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२००६६, ५२०१६६

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान टोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे

बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे

बिहान टोका बन्द : १२:०० बजे

अन्न क्षेत्र : मिश्रुक भोजन

दिउँसो टोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे

सन्ध्या पूजा आरती:सोभाना : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान टोका खुल्ने समय : ५:०० बजे

बिहान पूजा आरती : ८:०० बजे

भोगराज लाग्ने समय : ११:३० बजे

निशुल्क अन्न क्षेत्र (दिउँसो) : १२:०० बजे

मन्दिर बन्द हुने समय : १२:०० बजे

खुल्ने समय (दिउँसो) : ४:०० बजे

रात्री आरती पूजा हुने समय : ९:३० बजे

रात्री मन्दिर बन्द हुने समय : १०:०० बजे

बिहान टोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे

मंगल आरती : ०७:३० बजे

महाप्रसाद भोग : १२:०० बजे

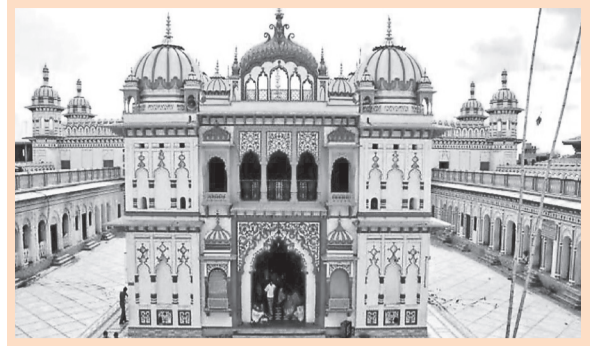
दिउँसो टोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे

सन्ध्या पूजा आरती सौभाग्य : ०७:०० बजे

रात्रि भोग : ०९:१५ बजे

रात्रि बन्द : ०९:१५ बजे

संसद, विश्वास मत र भ्रष्टाचारको दोहोरी

अन्वय गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ ।
जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्वय छैन ॥

सम्पादकीय

निक्षेप फिर्ता हुनुपर्छ

सहकारीमा अर्बौं आर्थिक अनियमितता भएको ठहर भइसकेपछि त्यसको छानबिन गरी रकम अपचलन गर्नेहरूबाट सर्वसाधारण निक्षेपकर्ताको बचत फिर्ता गराउनुपर्छ । लाखौं सर्वसाधारणले सहकारीमा बचत गरेका छन् । हजारौं सहकारी संस्था समस्त्याग्रस्त छन् । सहकारी संस्थाहरूमा सर्वसाधारणले थोरै बचतको एकमुष्ट प्रतिफल पाउने विवादात्मक साथ दैनिक, मासिक र वार्षिक रुपमा बचत गर्दै आएका छन् । तर सहकारीका सञ्चालकहरूले सर्वसाधारणको बचत रकम फिर्ता नगरी अपचलन गरेका छन् । सहकारीमा राखिएको अर्बौं रूपैयाँ अपचलन गरिएको प्रयाप्त प्रमाणहरू छन् । त्यो प्रमाणहरूको आधारमा सरकारले बचतकर्ताहरूको रकम सहकारीका सञ्चालकहरूसित भराउनु पर्छ । सहकारीको रकम हिनामिना गर्नेहरू मध्ये केही पक्राउ परेका छन् । केहीको खोजी भइरहेको प्रहरीले जनाएकोछ । तर निक्षेपकर्ताले जम्मा गरेको रकम सरकारले फिर्ता दिलाउन पहल गरी भुक्तानी गराउनु पर्छ । सहकारीमा निक्षेप जम्मा गर्ने अधिकांश साना व्यवसायी, मजदुरी गरी जीविक्कोपार्जन गर्ने मजदुर, साना किसान, गृहिणीहरू प्रायः हुन्छन् । दैनिक रुपमा केही रकम बचत गरी सहकारीमा दिनहुँ जम्मा गर्ने, साप्ताहिक रुपमा रकम जम्मा गर्ने अथवा मासिक रुपमा रकम जम्मा गर्ने निक्षेपकर्ताहरू नै अधिकांश सहकारीका ग्राहक छन् । सहकारीहरूले बचत संकलनका लागि महिला, पुरुष एजेन्टहरू खटाएका हुन्छन् । उनीहरूले सर्वसाधारणलाई बचतबाट हुने फाइदा र एकमुष्ट रकम भुक्तानी पाउँदा थपिएर आउने रकमबारे जानकारी दिएका हुन्छन् । घरमै गएर रकम संकलन गरी सहकारीमा जम्मा गरिदिने कारण पनि बचतकर्ताहरू सहकारीमा निक्षेप जम्मा गर्न सहज महसुस गर्छन् । थोरथोरै रकम दिनहुँ जम्मा गरी एकमुष्ट प्राप्त हुने रकमबाट ठोस कार्य गर्ने योजना बनाएका लाखौं बचतकर्ताहरूलाई सहकारी सञ्चालकहरूले डुबाएका छन् । यस प्रकारमा उपप्रधान एवं गृहमन्त्री रवि लामिछाने उदाहरणीय बन्नुपर्छ । उनी प्रबन्ध निर्देशक रहेको गोर्खा मिडिया प्रो.लि.ले करोडौं रकम सहकारीबाट लिएको देखिन्छ । कानिमा सो रकम लामिछानेले फिर्ता गराइदिएर हजारौं निक्षेपकर्ताले राहत पाउने छन् । लामिछानेको इमान्दारीतामाथि शंका गर्नुपर्दैन । उनी देशका गृहमन्त्री हुन् । प्रतिनिधि सभा र राष्ट्रिय सभामा विपक्षी दलका सांसदहरूले सहकारीको रकम अपचलन गर्नेमा लामिछानेको समेत संलग्नता रहेको यथेष्ट प्रमाणहरू प्रस्तुतगर्दा छानबिनगर्न मागगारिरहेका छन् । उनीहरूले संसदलाई समेत चल्न दिइएको छैन । संसदमा लामिछानेलाई बोल्न दिन कंग्रेस सरकारले भएपछि छानबिन समिति गठन हुने प्रतिबद्धताबाट सत्तापक्ष पछाडि हटेको छ । छलछाम गरेर सत्तामा रहिरहनु भन्दा सहकारीको छानबिन गराइ दोषी उपर कारवाहीको प्रक्रिया अगाडि बढाउनु पर्छ । सहकारीमा जम्मा रहेको सर्वसाधारणको निक्षेप फिर्ता हुनुपर्छ ।

रोशन जनकपुरी

कृष्ण बिहारी नूरको एउटा गजलको मतला र एउटा शेरबाट थालनी गरौं :

*“जिन्गी ते बडी सजा ही नहीं,
और क्या जुर्म है पता ही नहीं ।
इतने हिस्सों में बँट गया हूँ मैं,
मेरे हिस्से मे कुछ बचा ही नहीं ॥”*

वर्तमान संसदीय राजनीतिमा राजनीतिक दलहरूको चालामाला देखेर आफ्नो दिन सुध्रने आशा, अपेक्षा गर्ने आम जनसमुदायको भौतिक र मनोवैज्ञानिक अवस्थासंग माथी उल्लेखित शायर 'सिटिक मेल खान्छ । संसदमा जसरी राजनीतिक दलहरू राताराता पक्ष र बोली फेर्ने गर्छन्, पार्टी फुट्ने गर्छ, रातारात गाली गरिरहेको दल मित्रमा र मित्र दल शत्रुमा परिणत हुन्छ, त्यसले पार्टी कार्यकर्ता, समर्थक र आम जनसमुदायको सौचलाई चक्रवर्धनी जस्तै नचाई रहेको छ । आफूले मन पराएको र भोट दिएको पार्टी र नेता हेर्दाहेर्दै उही गाली गरेको नेता र पार्टीसंग घाँटी जोड्न गएपछि, भएन त जस्तो ? यस्तो अविश्वसनीय र अस्थिर राजनीतिक माहौलमा के ठीक के बेठीक, अनुमान गर्ने गाह्रो छ । र यो अविश्वनीयता र अस्थिरता पटक पटक दोहोरिने थालेपछि दूलादेखी सानासाम्मका कार्यकर्ता र समर्थक पत्तिले आफ्नो मन र विवेकलाई एउटा कुना थन्काउँछ र भविष्यको सम्भावनालाई विचार गर्दै स्पेस बचाएर राख्छ । कदाचित उसको पार्टी र नेताले पक्ष फेरेको भने उसलेपनि अर्को क्रिताको पार्टी र नेतालाई फकाउन सकोस । यस्तोमा जनसमुदायमा राजनीति, दलहरू र नेताहरूसंग कुनै वर्गीय र सामुदायिक अपेक्षा र आशा बाँकी रहँदैन । रहन्छ भने मात्र स्वार्थ र अवसरवादिता । "इतने हिस्सों मे बँट गया हूँ मैं, मेरे हिस्से मे कुछ बचा ही नहीं ।"

वर्तमान संसदमा राजनीतिक दलहरूको चरित्र हेर्ने हो भने सत्ता स्वार्थ र अवसरवादिता बाहेक अरु केही देखिँदैन । पार्टीहरू क्लबभन्दापनि गए गुजे जस्ता देखिन्छन्, जहाँ जनसरोकार, वैचारिकता तथा वर्गीयता एकादेशका कथा जस्तो हुँदै गएका छन् । अब एकजुटता तथा दूरीको कारण वैचारिकता र जनपक्षधरता होइन, सत्ता स्वार्थ र मौद्रिक लेनीदेनीको अनुकूलता र प्रतिस्पर्धामा निर्भर गर्छ । फेरी नन कति भने सबै छर्लकै देखिने । मानौं समग्र संसद नाङ्गाहरूको यस्तो अभयारण्य होस, जहाँ सबै एक अर्काको नाङ्गोपनामा हाँस ठट्टा गर्दै मोज गरिरहेका छन् । यस पटकको संसदका कयौं आगाम हुनसक्छन्, तर एउटा आगाम एक अर्कालाई गिज्याउँदै भ्रष्टाचारको नमतापनि हो ।

नेपालको संसदीय राजनीतिमा गठबन्धन सरकार जसरी संस्कृतिको रुपमा विकसित भएको

छ, त्यसमा अस्थिरता स्वाभाविक नै हो । यस्तो अस्थिरतामा भ्रष्टाचारपनि स्वाभाविक नै हो । तर विगत केही वर्षदेखी भ्रष्टाचारमा मुछिएका मन्त्री र सांसदहरू हाकाहाकी एक अर्कालाई आरोपित गर्दै, नडयाउँदै छन्, रपनि पार्टी र नेताहरू यस्तालाई जसरी हाकाहाकी संरक्षण गरिरहेको देखिन्छन्, त्यो भद्दा राजनीतिक मजाक जस्तो भएको छ । यस पटक यस्तै भ्रष्टाचारको दोहोरी बीच प्रधानमन्त्री प्रचण्डले विश्वासको मत लिएका छन् । प्रतिनिधि सभाको दोस्रो कार्यकालको सोह्र महिनामा प्रधानमन्त्रीले विश्वासको मत लिएको यो चौथो पटक हो ।

संसदीय राजनीतिको अस्थिरतालाई मसालेदार मनोरंजक दृश्य मान्नेहरूको निमित्त यस पटकको संसदीय दृश्यहरू खूब रमाइला छन् । प्रमुख प्रतिपक्ष नेपाली काँग्रेस गृहमन्त्री रवि लामिछानेलाई सहकारी टर्गी प्रकरणमा सबूत प्रमाण सहित भ्रष्टाचारी आरोपित गर्दै संसद चल्न नदिने भनेर लगातार नाराबाजी गरिरहेको छ । हरेक दिन संसदको बैठक शुरु हुन्छ, नाराबाजी गरिरहेका नेता सांसदहरूसंग सभामुखले बस्न आग्रह गर्छन् । नाराबाजी जारी रहन्छ, र यसै निहुँमा सभामुखले बैठक स्थगित भएको घोषणा गर्छन् । नेकाको मुद्रा यस्तो देखिन्छ मानौं ऊ कुनैपनि अवस्थामा संसद चल्न दिने पक्षमा छैन । गृहमन्त्रीमाथी लगाइने आरोपको निमित्त संसदीय छानबीन कमीटी न बनाएसम्म नमान्ने अडान कतिसम्म भने गृहमन्त्रीलाई संसदमा बोल्नसम्म न

प्रतिपक्षको भाषा र मुद्रा भने फेरिएन । तर गृहमन्त्री लामिछानेले आफ्नो धारणा राख्ने मौका पाए । र शुरु भयो भ्रष्टाचारको दोहोरी । गृहमन्त्रीले आफू संसदीय जाँचको निमित्त तयार रहेको, तर यसभन्दा पहिले विभिन्न पार्टीका नेता, मन्त्रीहरू बारे मिडियामा उठेका भ्रष्टाचार र आर्थिक अनियमितताहरू बारेपनि छानबीन समिति गठन गर्नु पर्ने शर्त राखे । यस क्रममा उनले नेका महासचिव गगन थापा, टेकबहादुर गुरुंग लगायतका कयौं नेताहरू माथी उठेको भ्रष्टाचारका प्रकरणहरूको चर्चा गरे । उल्लेखनीय छ, उनले प्रतिपक्षी दलसंग जोडिएको प्रकरणहरूको मात्र चर्चा गरे । होइन भने सत्तापक्षीय दलहरूको बारेमा समेत भ्रष्टाचारको गम्भीर आरोप प्रशस्त लामे गरेका छन्, जसको बारेमा उनले कुनै चर्चा गरेनन् । सभामुखले प्रतिपक्षलाई जवाफ फर्काउन दिएन । यसपछि प्रतिपक्ष भन्नु आक्रोशित देखियो । त्यसपछि प्रतिपक्षले पत्रकार सम्मेलन गरेर आफ्नो पक्ष सार्वजनिक गर्‍यो र गृहमन्त्रीले आरोपित गरेको सबै प्रकरणमा छानबीन समिति गठन गर्न चुनौती दियो । बितेको आइतवार र यो लेख लेखिएको सोमवार संसदमा भएको प्रत्यक्ष घटनाहरू बारे त तपाईं समाचारहरूमा पनि पढ्नु हुनेछ । तर रोजक दृश्य सोमवार मञ्चन भयो संसदमा :

जेठ ७ गते, सोमवार, संसदमा प्रतिपक्षी नेकाका केही सांसदले नाराबाजी शुरु गरे, मर्यादापालकहरूले उनिहरूलाई बेल्मा धेराबन्दीमा पार्‍यो । प्रधानमन्त्री प्रचण्ड धेराको छेउ हुँदै रोस्टममा पुगेर विश्वासको

संसदमा सत्ता र प्रतिपक्ष दुबैको अन्तरभावमाथी विचार गर्ने हो भने दुबै पक्षले एक अर्कामाथी भ्रष्टाचारको आरोप त लगाउँछन्, तर भ्रष्टाचारीले सजाय पाउन भनेर अन्तिमसम्म निर्णायक संघर्ष गर्ने भाव कसैमा देखिँदैन । यस्तो एउटै कारण छ, चुनाव होस वा समानुपातिक वा राष्ट्रिय सभा करोडौं करोड लगायी गरेर संसदमा पुगेको पार्टी र नेताले इमान्दारीपूर्वक लगायी उठाउने सक्दैन । अर्भ उसका निमित्त चन्दा वा सहयोगको नाममा आर्थिक व्यवस्थापन गरिदिने ठेकेदार, व्यवसायी र अदृश्य आर्थिक शक्तिको निमित्त उसले वैध अवैध तरिकाबाट आर्थिक अवसर सिर्जना गर्नुपनि ती सांसद र पार्टीहरूको दायित्व बन्छ । र यो संसदमा बेइमान नबनेसम्म सम्भव छैन । यस्तोमा सत्ता र प्रतिपक्षका गठबन्धन समीकरणभित्र देखिएपनि एउटा अघोषित अदृश्य साम्यता र समझदारीपनि विकसित भएको हुन्छ । यस अघोषित समझदारीले सत्ता र प्रतिपक्षबीच विरोधको डोला कुर्सिको प्रतिस्पर्द्धामा तनिकैपनि आर्थिक सवालहरूमा एउटा सीमासम्म मात्र हुने गर्छ । यस्तै दृश्य यस पटकपनि मञ्चन भै रहेको छ । सत्ता र प्रतिपक्ष, दुबैले एक अर्कामाथी भ्रष्टाचारका गम्भीर आरोप लगाईरहेका छन्, तर निर्णायक स्थितिमा कसैले पुर्‍याउँदैन । हुनसक्छ, आफ्नो उपेक्षाको कारण आक्रोशित प्रतिपक्षले संसद मात्रै होइन, सडकमा पनि केही दृश्य मञ्चन गर्ने छ । तर यति निश्चय छ, प्रतिपक्षको यो प्रतिरोधी मुद्रा सत्तापक्षसंग सम्भोजिता नभएसम्म मात्र हो । देर सबेर आखिर सम्भोजिता हुने नै छ । र सम्भोजिता भएपछि विचार गर्नु होला पक्ष र विपक्षले एक अर्कामाथी लगाएका भ्रष्टाचार र आर्थिक अनियमितताका आरोपहरू ओभरलेमा पर्नेछन् । यद्यपि बोलीमा दोषीले सजाय पाउनु पर्छ भन्ने थपेो कायम नै रहन्छ ।

वस्तुतः संसदमा गाइने भ्रष्टाचारका प्रकरणहरू संसदको पूँजीवादी चरित्रको स्वाभाविक परिणति हो । वस्तुतः यस व्यवस्थामा लोकतन्त्रको जितिसुकै राग अलापिएपनि यो पूँजीवादी अधिनायकत्व नै हो, जसमा राजनैतिकरूपमा नम नौँछेछन् । वास्तविक अर्थमा सत्ताको चरित्र जनवादी न हुन्जेल र सत्तामा पसीना चुहाउने वक्को प्रतिनिधिको वर्चस्व नहुन्जेल सम्म आम जनसमुदाय यस्ता दृश्यहरू हेर्न शापित नै रहने छन् । चेतना भया । यो नांगाहरूको स्नानगृह हो ।

अब प्रतिपक्षले सरकारलाई मिचाहा र सभामुखलाई सरकारको खर स्ट्याम्प भनेर आक्रोश पोख्दै छ, र संसद कुनैपनि हालतमा चल्न न दिने अडान दोहोर्‍याउँदै छ । तर प्रधानमन्त्रीले संसदमा विश्वासको मत लिइरहेका का दृश्य हेर्दा प्रतिपक्षको विरोध यान्त्रिक जस्तो देखिन्छ्यो । मानौं संसदमा एउटा 'स्क्रिप्टेड' (पूर्व लिखित, नियोजित) दृश्य मञ्चन भै रहेको छ । सत्तापक्ष विश्वास मत पारित गरिरहेको छ, प्रतिपक्ष विरोध गरिरहेको छ, विश्वास मत पारित हुन्छ, संसद स्थगित हुन्छ, मानौं आजको

दिने । अर्कोतर्फ सत्तापक्ष गृहमन्त्री लामिछानेमाथी संसदीय समिति कुनैपनि हालतमा बन्न नदिने पक्षमा देखिन्छ । अर्भ नेकपा (एमाले) अध्यक्ष केपी ओली आवश्यक परे प्रतिपक्षी दललाई पेलेर जाने पक्षमापनि देखिन्छन् । निकासको कुनै बाटो नै देखिँदैन ।

अर्कोतिर संसदीय मञ्चनको अन्तर्ग दृश्य : पार्टी विभाजनपछि जसपा नेपालले प्रधानमन्त्री प्रचण्डको सरकारबाट समर्थन फिर्ता लिन्छ र विभाजित भएर बनेको अशोक राई नेतृत्वको जनता समाजवादी पार्टी (जसपा)लाई मान्यता नदिन सर्वोच्च अदालतमा रिट दर्ता गराउँछ । परिणामतः विभाजित जसपाको मान्यता खारेज भएर सरकार अल्पमतमा पर्ने सम्भावित संकटमा प्रचण्ड सरकार देखिन्छ । यसैकारण उनले सर्वोच्च अदालतको निर्णय आउनुभन्दा पहिले नै विश्वासको मत लिने प्रस्ताव संसदमा दर्ता गराए । यस्तोमा प्रतिपक्षले संसद अवरुद्ध गर्नु अर्को सम्मस्या थियो ।

यसै उथलपुथल बीच सभामुख र सत्तापक्षले प्रतिपक्षी दलका नेताहरूसंग छलफल गर्‍यो ।

मत दर्ता गरे, सत्तापक्षीय घटकको सबैभन्दा ठूलो दल एमालेको तर्फबाट सांसद विष्णु पौडेलले समर्थनमा वक्तव्य दिए र सभामुखको आदेशमा मतविभाजनको प्रक्रिया सम्पन्न भयो । प्रतिपक्ष वेल्मा धेराबन्दीमा यान्त्रिकरूपमा नाराबाजी गरिरह्यो । मतदानमा भागुलिएको १५८ मध्ये १५७ जन सांसदहरूले सरकारलाई समर्थन गरेर प्रचण्ड सरकारको विश्वास मत पारित गर्‍यो ।

अब प्रतिपक्षले सरकारलाई मिचाहा र सभामुखलाई सरकारको खर स्ट्याम्प भनेर आक्रोश पोख्दै छ, र संसद कुनैपनि हालतमा चल्न न दिने अडान दोहोर्‍याउँदै छ । तर प्रधानमन्त्रीले संसदमा विश्वासको मत लिइरहेका का दृश्य हेर्दा प्रतिपक्षको विरोध यान्त्रिक जस्तो देखिन्छ्यो । मानौं संसदमा एउटा 'स्क्रिप्टेड' (पूर्व लिखित, नियोजित) दृश्य मञ्चन भै रहेको छ । सत्तापक्ष विश्वास मत पारित गरिरहेको छ, प्रतिपक्ष विरोध गरिरहेको छ, विश्वास मत पारित हुन्छ, संसद स्थगित हुन्छ, मानौं आजको

अर्थतन्त्र पुनःरुत्थानका लागि लगानीमैत्री बजेटको आवश्यकता

वन्देप प्रसाद धमाला

औद्योगिक उत्पादनमा कमी र लगानीकर्ताको विश्वासमा कमीका कारण नेपालमा आर्थिक शिथिलता गरिँदै गएको छ । माग र लगानीको कमीले उद्योगहरू पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन हुन सकेका छैनन् । यसका पछाडि सरकार तथा उपभोक्ताको खर्च मुख्य रहेको छ ।

विशेष गरी कोभिड-१९ महामारी र त्यसयता लिइएका केही नीतिगत व्यवस्थाका कारण समस्या गरिँएको हो । साथै देशबाट युवा वर्गको उच्च मात्रामा भइरहेको पलायनले पनि मुख्य भूमिका खेलेको छ भन्न सकिन्छ । कलकारखाना पूर्ण क्षमतामा नचल्दा रोजगारी र समग्र आर्थिक उत्पादनप्रकृति प्रत्यक्ष असर परेको त स्पष्ट नै छ । चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा आर्थिक वृद्धिदर आधारभूत मूल्यमा तीन दशमलव पाँच प्रतिशत र उत्पादनको मूल्यमा तीन दशमलव प्रतिशत हुने राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको अनुमान रहेको छ ।

आन्तरिक उपभोगमा मुख्य योगदान गर्ने मध्यमवर्गका युवाहरू रोजगारीको अवसरको खोजीमा विदेशिएका छन् । यसबाट स्थानीय श्रम बजारमा अवसर नै नभएको भन्ने नकारात्मक भाव्यसमेत निर्माण भइरहेको छ । यहाँभन्दा थोरैमात्र बढी पारिश्रमिक पाउने कामका लागि समेत युवाहरू विदेशिएरहेको अवस्थामा आन्तरिक उद्योग-व्यवसायमा दक्ष तथा अर्धदक्ष श्रमिक/मजदुर नै नपाउने स्थिति बनिरहेको छ ।

विदेशमा काम गर्ने नेपालीहरूको रैमिड्यान्सले विदेशी मुद्रा र धरायसी आम्दानीको महत्त्वपूर्ण स्रोत प्रदान गरिँदैदा बाह्य क्षेत्रले केही सकारात्मक सङ्केतहरू देखाएको छ । तर यसले बजारमा अघोषित उपभोग नबढेदा समग्र व्यापार चक्रमा सुधार भएको छैन । नेपालको निर्यात आधार साँघुरो छ भने अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा कडा प्रतिस्पर्धाको सामना गरिरहेको छ । सूचना विधि क्षेत्रको सेवा व्यापार निर्यातमा केही सुधार देखिए पनि यसमा अर्भे नीतिगत अन्याय देखिन्छ । यसरी समग्र व्यापार अस्त-तुलनले देशको समग्र औद्योगिक वातावरणमै असर पारिरहेको छ ।

दोस्रो कुरा देशभित्र लगानीको स्तर घटेको छ । कुन गाह्रथ्थ उपदान (जीडीपी) र रोजगारीमा ठूलो योगदान दिने निजी क्षेत्र पनि

यतिकैला विविध कारणले प्रभावित भएको अवस्था छ । निजी क्षेत्रको मनोबल घट्दै गइरहेको छ । अनिश्चित आर्थिक अवस्था र उच्च सञ्चालन लागतले व्यावसायिक आत्मविश्वासमा झस ल्याएको छ । उता अग्रस्थाित आर्थिक वातावरण र बारम्बार भइरहेको नीति परिवर्तनका कारण लगानीकर्ताहरू समेत दिल खोलेर लगानी गर्नुअघि धेरै पटक सोच थालेको अनुभव समाज थालेका छन् । सरकारको राजस्व उठाउने क्षमता घुम्चिएको छ । सार्वजनिक खर्च कमजोर हुँदा त्यसले समग्र आर्थिक चक्रमै असर पारिरहेको छ । यी आन्तरिक तथा बाह्य कारणबाट उत्पन्न चुनौतीहरूलाई सम्बोधन नगरी अर्थतन्त्रलाई पुनःरुथान गर्न सम्भव छैन । त्यसैले यसका लागि नेपाल सरकारले बजेटमार्फत स्पष्ट प्रभावकारी नीतिहरू तर्जुमा गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

यी चुनौतीहरूलाई मध्यनजर गर्दै बजेटले लगानीका लागि अनुकूल वातावरण सिर्जना गर्ने, मागलाई प्रोत्साहन गर्ने र दिगो आर्थिक वृद्धि सुनिश्चित गर्नेतर्फ केन्द्रित हुनुपर्छ । नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घको ५७औं वार्षिकोत्सवको उद्घाटन सत्रलाई सम्बोधन गर्दा तत्कालीन आर्थिक शिथिलताबाट बाहिर निस्कन मेलै अहिलेका लागि मुख्यतया यी पाँचवटा विषय उठाएको थिएँ ।

पहिलो- वर्तमान आर्थिक सङ्कट समाधानको रणनीति तयार गर्ने, दोस्रो- लगानीको वातावरण बनाउने, तेस्रो- राज्य र निजी क्षेत्रबीचको साभेदारी सुदृढ गर्ने, चौथो- दक्ष जशशक्ति उत्पादन र रोजगारी सृजन गर्ने र पाँचौँ- व्यवसायीहरूको मनोबल उच्च बनाउन राज्यको मर्यादाक्रममा निजी क्षेत्रको स्थान निर्धारण गर्ने ।

वास्तवमा हामीले थिने विषयहरूमा नै निरन्तर रूपमा पैरवी गर्दै आएका पनि छौं । बाग्लुङको दोरपाटनमा सम्पन्न महासङ्घको तेस्रो कार्यकारिणी समितिको बैठकले तत्कालीन आर्थिक समस्याको समाधानको लागि राष्ट्रिय आर्थिक बहसको आयोजना गर्ने निर्णय गरेका थियौं र त्यसलगत्तै असोजको तेस्रो साता काठमाडौँमा आयोजना पनि गर्‍यौं । अर्थतन्त्रका सबै सरोकारवालाहरूको उपस्थितिमा गरिएको सो राष्ट्रिय आर्थिक बहसको निचोड पनि अर्थतन्त्र अन्तरेो अवस्थामा रहेकाले सरकार र सरोकारवाला निकायबाट यथोचित नीति अहिलेकार होस् र आर्थिक एजेण्डामा सबैको मतैक्य होस् भन्ने नै थियो । त्यसपछि सरकारले पनि हाम्रो यही एजेण्डामा सहमत हुँदै सर्वदलीय आर्थिक बहसको आयोजना गर्‍यो र त्यसमा प्रधानमन्त्रीले मुलुकका उद्योगी, व्यवसायी एवं समग्र निजी क्षेत्रका प्रतिनिधिहरूसँग उनीहरूको आवाज र आवश्यकता पनि सुन्नुभएको थियो । यसरी निजी क्षेत्रले रोगको पहिचान गरेर त्यसको निदानका लागि आवश्यक औषधि पनि सिफारिस गरेकाले विस्तारै निजी क्षेत्रको आवाज राज्यले

आन्तरिक स्रोतको सीमिततासँगै वैदेशिक सहायतामा समेत कमी आइरहेको सन्दर्भमा स्वदेशी एवं वैदेशिक लगानी र प्रविधि आकर्षित गर्न लगानी प्रवर्द्धन दशकका रुपमा आगामी वर्षदेखि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्छ । यसअन्तर्गत एकलविन्दु सेवाको प्रभावकारिता र थप नीतिगत सुधार आवश्यक हुनेछ ।

सुन थालेको महसुस पनि भएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंकले बैंक दर, नीतिगत दर सहजीकरण गर्दै बैंकको ब्याजदर घटाउँदै पनि आएको छ । अर्थ मन्त्रालयले हामीसँग निरन्तर छलफल अघि बढाएको छ । लगानी सम्मेलनको मुखेमा भएका केही कानुनको संशोधन र द्विपक्षीय लगानी सम्झौताको खाकाको अनुमोदनलाई यसको उदाहरणका रुपमा पनि लिन सकिन्छ ।

आर्थिक पुनःरुथान, बजेटको रूझान नीतिगत स्थिरता आर्थिक वृद्धि र विकासको आधारशीला हो । नेपालमा लगानी आकर्षित गर्न, व्यवसायिक आत्मविश्वास बढाउन र दिगो आर्थिक गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्न स्थिर नीतिगत वातावरण कायम गर्नु आवश्यक छ । बारम्बार नीति परिवर्तन वा असङ्गत नियामक ढाँचाले अनिश्चितता सिर्जना गरिरहेको छ । जसले समग्र आर्थिक वृद्धिमै असर पारिरहेको छ ।

नीतिगत स्थिरतामा लगानीकर्ताको विश्वास निर्भर हुन्छ । जब नीतिहरू स्थिर हुन्छन्, लगानीकर्ताले अधिक निश्चितताका साथ योजना बनाउन सक्छन् । यो आत्मविश्वासले लगानीकर्तालाई नयाँ परियोजनाहरूमा पुँजी जुटाउन र हाल सञ्चालनमा रहेका उद्योग-व्यवसाय विस्तार गर्न प्रोत्साहित गर्छ । अनुकूल व्यावसायिक वातावरण सिर्जना गर्न समयानुकूल आर्थिक सुधारका कार्यक्रममा ध्यान दिनुपर्ने अवस्था छ । यसका लागि आउँदो बजेटमार्फत नयाँ चरणको आर्थिक सुधारको कार्यक्रम घोषणा गर्नुपर्दछ । यसका लागि आवश्यक अर्को महत्त्वपूर्ण कुरा शासकीय सुधार हो । नियामक प्रक्रियालाई सरल बनाउन र अनावश्यक प्रशासनिक भ्रूणभ्रष्टहरू हटाउनका लागि बजेटमार्फत नयाँ चरणको शासकीय सुधारका कार्यक्रम घोषणा गर्नुपर्दछ । लगानीकर्ताहरूलाई उनीहरूको लगानी सुरक्षित गरिनेछ र कुनै पनि विवादहरू निष्पक्षरूपमा हुत ढङ्गबाट समाधान गरिनेछ भन्ने विश्वास अहिले चाहिएको छ । व्यायिक प्रणालीको सुदृढीकरण र व्यावसायिक कानुनहरू स्पष्ट र निरन्तर रूपमा लागू हुने सुनिश्चित गर्नाले लगानीकर्ताको विश्वास बढ्छ । सरकारी सेवाहरूको दक्षता र प्रभावकारितामा सुधार गर्न

सार्वजनिक क्षेत्र सुधारलाई यसले समेट्नुपर्छ । भ्रष्टाचार घटाउन, पारदर्शिता बढाउन र सार्वजनिक क्षेत्रको जवाफदेहिता सुधार गर्ने विषयलाई बजेटले सही ढङ्गले सम्बोधन गर्नुपर्दछ ।

अर्को पक्ष भनेको कर्मा सुधार हो । कर्को आधारलाई फगाकिलो बनाउने र कर सङ्कलनको प्रभावकारितामा सुधार गर्ने प्रयास जारी छ तर अहिलेसम्म ठोस नतिजा आउन सकेको छैन । नेपालको वर्तमान कर प्रणालीलाई बढीभन्दा बढी करदातामैत्री, व्यवसायमैत्री र आधुनिक बनाउन हालको संरचनागत तथा कानुनी व्यवधानमुखी व्यवस्थाहरूलाई सुधार गर्नुपर्दछ । अहिले तीन तहका सरकार रहेका र संविधानले नै तीन तहका कर असुल गर्ने अधिकारहरू बाँडफाँट गरी छुट्टै यादिएको अवस्थामा अब विगतमा बनाइएका कानुनहरूलाई पनि सोही ढाँचामा सुधार गर्नुपर्ने अवस्था छ ।

प्रभावकारी र पारदर्शी कर प्रणालीले अनुपातिकलाई प्रोत्साहित गर्दछ र करदाताहरूलाई बढी बोध सृजना गरी सरकारी राजस्व बढाउँछ । प्रागतिशील कर नीतिले लगानी र नवप्रवर्तनका लागि प्रोत्साहन गर्दछ र आर्थिक गतिविधिलाई गति दिन्छ । सुरक्षित र व्यावसायिक वातावरण सिर्जनाका लागि पनि कानुनी सुधारहरू गर्न आवश्यक छ ।

त्यसैगरी अर्को विषय हो वित्तीय क्षेत्र सुधार । नेपालको वित्तीय प्रणालीले पछिल्लो समयमा निकै समस्या भेट्दै आएको छ । आर्थिक गतिविधिहरूको विस्तार, अर्थतन्त्रको विकास र आर्थिक क्रियाकलाप फस्टाउनका लागि आवश्यक पुँजीमा सहयोग दिनुपर्ने आवश्यक छ । विशेष गरी साना तथा मझौला उद्योगका लागि ऋण उपलब्धता बढाउन बैंकिङ क्षेत्रको भूमिका महत्त्वपूर्ण छ । ऋण जोरिम मूल्याङ्कमा सुधार गर्ने र ऋणदाताहरूको जोरिम कम गर्ने ऋण सुनिश्चितता योजनाहरू लागू गर्नेजस्ता उपायहरूको सुधार आवश्यक छ ।

त्यस्तै व्यापार नीतिमा सुधारको पक्ष अहिलेको अर्को आवश्यकता हो भन्ने लाई लाग्दछ । नेपाल सन् २०२६ पछि अतिक्रम विकसित मुलुकबाट विकासशील मुलुकमा स्तरोन्त हुँदैछ । यस प्ररिपेक्षमा नेपाललाई विश्व अर्थतन्त्रमा थप प्रभावकारी रूपले समाहित गर्ने

दृश्य सक्तियो, सबै घर जान्छन् । भोली फेरी संसदको बाँकी दृश्य मञ्चन हुनेछ ।

जनताको नजरले चिन्तनीय प्रश्न के छ भने, भ्रष्टाचारका ती आरोपहरू जो सत्तापक्ष र प्रतिपक्षले एक अर्कामाथी लगाएका थिए, ती दोहोरी मात्र छन्, कि त्यो के हुने हो ? विगतको समीक्षा गर्ने हो भने यो फगत आरोप मात्र नै रहने देखिन्छ । यी आरोपहरू एक अर्कालाई धम्यन्जाने दाउ मात्रै जस्ता देखिन्छन् । गृहमन्त्री लामिछानेले नेका सभामपति शेरबहादुर देउवालालाई ताक्दै ठिकै भनेका थिए : 'राती राती मलाई प्रधानमन्त्री पदको अफर दिने, र नमानेपछि मलाई भ्रष्टाचारी भन्ने ? त्यतिबेला म ठिक थिएँ र अहिले म भ्रष्टाचारी ?' (शब्द ट्याक्कै यस्तै नभएपनि भाव यस्तै यस्तै थिएँ ।) संसदमा सत्ता र प्रतिपक्ष दुबैको अन्तरभावमाथी विचार गर्ने हो भने दुबै पक्षले एक अर्कामाथी भ्रष्टाचारको आरोप त लगाउँछन्, तर भ्रष्टाचारीले सजाय पाउन भनेर अन्तिमसम्म निर्णायक संघर्ष गर्ने भाव कसैमा देखिँदैन । यसको एउटै कारण छ, चुनाव होस वा समानुपातिक वा राष्ट्रिय सभा करोडौं करोड लगायी गरेर संसदमा पुगेको पार्टी र नेताले इमान्दारीपूर्वक लगायी उठाउने सक्दैन । अर्भ उसका निमित्त चन्दा वा सहयोगको नाममा आर्थिक व्यवस्थापन गरिदिने ठेकेदार, व्यवसायी र अदृश्य आर्थिक शक्तिको निमित्त उसले वैध अवैध तरिकाबाट आर्थिक अवसर सिर्जना गर्नुपनि ती सांसद र पार्टीहरूको दायित्व बन्छ । र यो संसदमा बेइमान नबनेसम्म सम्भव छैन । यस्तोमा सत्ता र प्रतिपक्षका गठबन्धन समीकरणभित्र देखिएपनि एउटा अघोषित अदृश्य साम्यता र समझदारीपनि विकसित भएको हुन्छ । यस अघोषित समझदारीले सत्ता र प्रतिपक्षबीच विरोधको डोला कुर्सिको प्रतिस्पर्द्धामा तनिकैपनि आर्थिक सवालहरूमा एउटा सीमासम्म मात्र हुने गर्छ । यस्तै दृश्य यस पटकपनि मञ्चन भै रहेको छ । सत्ता र प्रतिपक्ष, दुबैले एक अर्कामाथी भ्रष्टाचारका गम्भीर आरोप लगाईरहेका छन्, तर निर्णायक स्थितिमा कसैले पुर्‍याउँदैन । हुनसक्छ, आफ्नो उपेक्षाको कारण आक्रोशित प्रतिपक्षले संसद मात्रै होइन, सडकमा पनि केही दृश्य मञ्चन गर्ने छ । तर यति निश्चय छ, प्रतिपक्षको यो प्रतिरोधी मुद्रा सत्तापक्षसंग सम्भोजिता नभएसम्म मात्र हो । देर सबेर आखिर सम्भोजिता हुने नै छ । र सम्भोजिता भएपछि विचार गर्नु होला पक्ष र विपक्षले एक अर्कामाथी लगाएका भ्रष्टाचार र आर्थिक अनियमितताका आरोपहरू ओभरलेमा पर्नेछन् । यद्यपि बोलीमा दोषीले सजाय पाउनु पर्छ भन्ने थपेो कायम नै रहन्छ ।

वस्तुतः संसदमा गाइने भ्रष्टाचारका प्रकरणहरू संसदको पूँजीवादी चरित्रको स्वाभाविक परिणति हो । वस्तुतः यस व्यवस्थामा लोकतन्त्रको जितिसुकै राग अलापिएपनि यो पूँजीवादी अधिनायकत्व नै हो, जसमा राजनैतिकरूपमा नम नौँछेछन् । वास्तविक अर्थमा सत्ताको चरित्र जनवादी न हुन्जेल र सत्तामा पसीना चुहाउने वक्को प्रतिनिधिको वर्चस्व नहुन्जेल सम्म आम जनसमुदाय यस्ता दृश्यहरू हेर्न शापित नै रहने छन् । चेतना भया । यो नांगाहरूको स्नानगृह हो ।

अब प्रतिपक्षले सरकारलाई मिचाहा र सभामुखलाई सरकारको खर स्ट्याम्प भनेर आक्रोश पोख्दै छ, र संसद कुनैपनि हालतमा चल्न न दिने अडान दोहोर्‍याउँदै छ । तर प्रधानमन्त्रीले संसदमा विश्वासको मत लिइरहेका का दृश्य हेर्दा प्रतिपक्षको विरोध यान्त्रिक जस्तो देखिन्छ्यो । मानौं संसदमा एउटा 'स्क्रिप्टेड' (पूर्व लिखित, नियोजित) दृश्य मञ्चन भै रहेको छ । सत्तापक्ष विश्वास मत पारित गरिरहेको छ, प्रतिपक्ष विरोध गरिरहेको छ, विश्वास मत पारित हुन्छ, संसद स्थगित हुन्छ, मानौं आजको

मत दर्ता गरे, सत्तापक्षीय घटकको सबैभन्दा ठूलो दल एमालेको तर्फबाट सांसद विष्णु पौडेलले समर्थनमा वक्तव्य दिए र सभामुखको आदेशमा मतविभाजनको प्रक्रिया सम्पन्न भयो । प्रतिपक्ष वेल्मा धेराबन्दीमा यान्त्रिकरूपमा नाराबाजी गरिरह्यो । मतदानमा भागुलिएको १५८ मध्ये १५७ जन सांसदहरूले सरकारलाई समर्थन गरेर प्रचण्ड सरकारको विश्वास मत पारित गर्‍यो ।

अब प्रतिपक्षले सरकारलाई मिचाहा र सभामुखलाई सरकारको खर स्ट्याम्प भनेर आक्रोश पोख्दै छ, र संसद कुनैपनि हालतमा चल्न न दिने अडान दोहोर्‍याउँदै छ । तर प्रधानमन्त्रीले संसदमा विश्वासको मत लिइरहेका का दृश्य हेर्दा प्रतिपक्षको विरोध यान्त्रिक जस्तो देखिन्छ्यो । मानौं संसदमा एउटा 'स्क्रिप्टेड' (पूर्व लिखित, नियोजित) दृश्य मञ्चन भै रहेको छ । सत्तापक्ष विश्वास मत पारित गरिरहेको छ, प्रतिपक्ष विरोध गरिरहेको छ, विश्वास मत पारित हुन्छ, संसद स्थगित हुन्छ, मानौं आजको

व्यापार नीति सुधार आवश्यक छ । व्यापार अवरोधहरू घटाउन, भन्सार प्रक्रियालाई सरल बनाउन र नेपालले स्टरोन्तपिछ गुमाउन सक्ने मुलुकहरूसँग गरिने द्विपक्षीय व्यापार सम्झौता बार्नेले निर्यात अवसर बढाउन र विदेशी लगानी आकर्षित गर्न सक्छ । यस्तो अवस्थामा नेपालले आफ्न

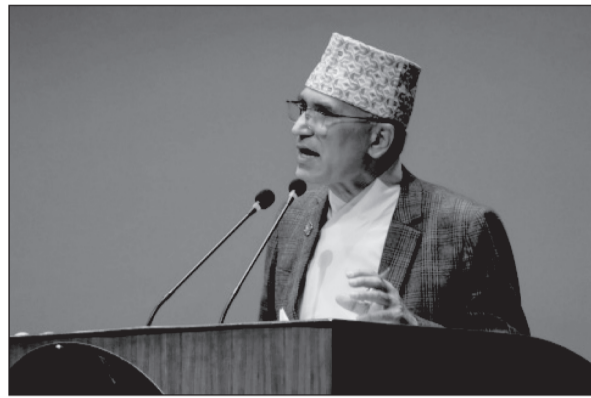
संसदको गतिरोध अन्त्य गर्न पौडेलको भनाई

दुडे समाचारवाता

काठमाण्डु। नेकपा एमालेका उपाध्यक्षले विष्णुप्रसाद पौडेलले संसदको गतिरोध अन्त्य गर्न प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसलाई आग्रह गरेका छन्।

प्रतिनिधिसभाको सोमबारको बैठकमा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले नेपालको संविधानको धारा १०० को उपधारा २ बमोजिम विश्वासको मतका लागि गरेको प्रस्तावको समर्थन गर्दै पौडेलले मुलुकमा राजनीतिक स्थिरताका लागि संसदको गतिरोध अन्त्य हुनुपर्ने बताएका हुन्।

"राजनीतिक स्थिरता कायम गर्दै मुलुकलाई गति दिन सरकारलाई साथ दिन सबै दलहरूलाई म आग्रह गर्दछु। नेपाली कांग्रेसले आफ्नो भूमिकालाई पुनर्विचारसहित

लोकतान्त्रिक अभ्यास अनुसरण गरेर अघि बढ्न आह्वान गर्दछु", उनले भने।

अहिलेको सरकारले सुशासन प्रत्याभूतिको संदेश दिएको, नागरिक तहमा रहेको निरासा चिरेको र पछिल्ला प्रयासबाट आशाको सञ्चार हुँदै गएको

पौडेलले दाबी गरे। सहकारी संस्थाहरूको रकम हिनामिनाका सन्दर्भमा संसदीय छानबिन समिति गठनको माग गर्दै प्रमुख प्रतिपक्ष दल नेपाली कांग्रेसले संसदा विरोध जनाइरहेको छ। सोमबार होहल्लाका बीच विश्वासको मत लिने प्रक्रिया अघि बढेको छ।

सभामुख निस्पक्ष नभएको भन्दै कांग्रेसको असन्तुष्टि

दुडे समाचारवाता

काठमाण्डु। नेपाली कांग्रेसले सभामुख देवराज घिमिरे निस्पक्ष भएर आफ्नो भूमिका निर्वाह नगरेको भन्दै असन्तुष्टि जनाएको छ।

नेपाली कांग्रेस संसदीय दलको सोमबारको बैठकले प्रतिनिधिसभामा सभामुखले सोमबार निर्वाह गरेको भूमिका पदीय गरिमा अनुकूल नभएको ठहर गर्दै त्यसप्रति असन्तुष्टि जनाउँदै प्रश्न उठाएको हो।

प्रमुख प्रतिपक्षी दल कांग्रेसले प्रतिनिधिसभामा विपक्षी दलको विरोध र नाराबाजीबीच संसद बैठकका कार्यसूची अघि बढाएको भन्दै सभामुखको भूमिकामाथि प्रश्न उठाएको हो।

कांग्रेसको बैठकले सङ्घीय संसदको गरिमामय सभामुख पदमा आसिन व्यक्ति कुनै एक दलको इशारामा प्रयोग हुने अवस्थाले संसदीय मूल्यमान्यतालाई कुठाराघात गरेकोले सभामुखलाई संसदीय मूल्यमान्यता र परम्परा जोगाउनेतर्फ काम गर्न गम्भीररूपले ध्यानाकर्षण गराउनुपर्ने निर्णय समेत गरेको छ।

विपक्षी दलको विरोध र नाराबाजीबीच प्रधानमन्त्रीको विश्वासको मतसम्बन्धी प्रस्ताव अघि बढाएको र नेपाली कांग्रेसका सांसदलाई बोल नदिइएको कांग्रेस संसदीय दलको आरोप छ।

संसदीय दलको बैठकका

निर्णयबारे जानकारी दिन आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा प्रमुख सचेतक लेखकले सभामुखले पार्टीको कार्यकर्ता जस्तो व्यवहार गर्न नसुहाएको बताए। लोकतान्त्रिक एवं संसदीय मूल्यमान्यता विरुद्ध संसद बैठक सञ्चालन गर्नहुने निष्कर्ष कांग्रेसको छ।

प्रधानमन्त्रीले विश्वासको मत लिन ३० दिनको समयावधि रहेकामा विपक्षी दलहरूको मागबमोजिम संसदीय छानबिन समिति गठन गर्नुको साटो पर्याप्त समय हुँदाहुँदै विश्वासको मत लिने प्रक्रिया पूरा गराउनु अनुपयुक्त भएको सचेतक लेखकले आरोप लगाए।

कांग्रेससहित सङ्घीय संसदा रहेका सबै विपक्षी दलहरूले सहकारी ठागीसम्बन्धमा स्वतन्त्र र निस्पक्ष छानबिनको सुनिश्चितता गर्न संसदीय छानबिन समिति गठनको माग जारी राखेका छन्।

कानूनभन्दा माथि कोही छैन भन्ने भाष्य स्थापित भएको छ : प्रधानमन्त्री

काठमाण्डु। प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले राजनीतिक नेतृत्व कानूनभन्दा माथि हुन नसक्ने बताउनुभएको छ। प्रतिनिधिसभाको सोमबारको बैठकमा विश्वासको मतसम्बन्धी प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दै उहाँले सुशासनका क्षेत्रमा जनतामा आशा जागेको र कानूनको शासन स्थापित हुँदै गएको बताउनुभयो।

"अहिले सुशासनका क्षेत्रमा आशा जागेको छ। पछिल्ला दिनमा लोकतन्त्र कताकता नेतातन्त्रजस्तो देखिँदै गएको थियो। राजनीतिक नेतृत्व कानूनभन्दा माथि भएको डरलाग्दो वैचारिकी बनिरहेको थियो। त्यसले समग्र व्यवस्थामाथि नै अविश्वास र घृणा बढाइरहेको थियो", प्रधानमन्त्री दाहालले भन्नुभयो, "तर नक्कली भूटानी शरणार्थी, ललितानिवास, बाँसबारी, बालमन्दिर, सुनकाण्डलगायतका प्रकरणमा सरकारको निर्भरक र निस्पक्ष कारबाहीले जनतामा लोकतन्त्रप्रति दूरो भरोसा जागेको छ।"

सरकारले सबैजसो मोर्चामा सार्थक उपलब्धि र गौरव हासिल गर्दागर्दै पनि जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालले सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता

आग्रह गर्नु।

नीति तथा कार्यक्रम पेस भइसकेको र बजेटको छलफल चलिरहेको अवस्थामा सरकारका दीर्घकालीन प्रतिबद्धताहरू सम्मानित संसदको साथ र सहयोगिना पूरा हुन नसक्ने पनि उहाँले बताउनुभयो।

"सावैभूमि संसदको लामो समय लिन चाहन्छु। यति भन्नु प्रधानमन्त्रीका रूपमा मैले संसदको पहिलो सम्बोधनमै प्रतिबद्धता जनाएको थिएँ", प्रधानमन्त्री दाहालले भन्नुभयो, "म आज सरकारका उपलब्धिहरूको

छलफल र साक्षात् राष्ट्रिय दृष्टिकोण चाहेको छ", प्रधानमन्त्री दाहालले भन्नुभयो, "भारत र बङ्गलादेशसँग विद्युत् व्यापार सम्झौता भइसकेको र चीनसँग पनि निर्यातको सम्भावना बढिरहेका बेला 'गेमचेञ्जर' दूला विद्युत् आयोजनामा धेरै काम गर्न बाँकी छ।"

उहाँले समष्टिगत आर्थिक परिस्वरुहहरू सकारात्मक भएका तर अर्थतन्त्रलाई पूर्ण गतिशील बनाउन सरकार र संसदले एकीकृत प्रयास आवश्यक रहेको बताउनुभयो। "म आज यो सार्वभौम

प्रधानमन्त्रीले भन्नुभयो, "नागरिक राज्यसँग ठोकिने सबै बिन्दुमा शासकीय सुधारका लागि म कृतसङ्कल्पित छु।" उद्यमशीलताका माध्यमबाट आर्थिक उन्नति र रोजगारीका लागि नीतिगत गाँठहरू फुकाउन संसदको हस्तक्षेप गर्नुपर्नेमा जोड दिँदै प्रधानमन्त्रीले निरपेक्ष गरिबीको रेखा मुनि रहेको दूरो संख्यालाई सम्मानपूर्ण जीवनसम्म लैजान एकीकृत प्रयास आवश्यक रहेको बताउनुभयो।

व्यावहारिक र नीतिगत सुधारमा सरकारले लिएको अग्रसरताले लगानीकर्तामा एकदमै सकारात्मक प्रभाव परेको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्रीले कतारका राजा, जापानका विदेशमन्त्रीलगायत उच्चस्तरीय भ्रमणबाट राष्ट्रको प्रतिष्ठा र अन्तर्राष्ट्रिय आयाम फराकिलो भएको बताउनुभयो।

"जलवायु परिवर्तनमा अब नेपालले पर्वतीय देशहरूका तर्फबाट विश्वव्यापी नेतृत्व गर्ने अवस्था बनेको छ", प्रधानमन्त्री दाहालले भन्नुभयो, "पर्यटक आगमनमा कीर्तिमान कायम भएको छ। रासायनिक मलदेखि पाठ्यपुस्तकसम्मको अभावका समाचार अब इतिहास भएका छन्।" उहाँले विश्वासको मतका लागि मन्तव्य दिँदै प्रस्ताव प्रस्तुत गरिरहेका प्रमुख प्रतिपक्षी दलले वेल घेराउ गर्दै नाराबाजीका साथ विरोध जनाइरहेको थियो। रासस

बागमती प्रदेशसभामा विनियोजित बजेटको सिद्धान्तमाथि छलफल

मकवानपुर। बागमती प्रदेशका आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री जगन्नाथ थपलियाले आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट जनमुखी, पारदर्शी र जनताप्रति उत्तरदायित्व हुने गरी बजेटको खाका तयार पारिएको बताउनुभएको छ।

प्रदेशसभाको सोमबार बसेको बैठकमा आगामी आर्थिक वर्षका लागि विनियोजित बजेटको सिद्धान्त र प्राथमिकताका सम्बन्धमा उठेको प्रश्नको जवाफ दिनुहुँदै मन्त्री थपलियाले सो कुरा बताउनुभएको हो। सरकारले अब आफ्नै क्षमताअनुसार कृषि उत्पादन बढाउन जैविक मल कारखानाको स्थापना गर्ने र सिमान्तकृत चेपाङ, दलित, आदिवासी जनजातलाई क्रमशः स्वास्थ्य उपचार, शिक्षा र आर्थिक आत्मनिर्भर बनाउने गरी बजेटमा समेटिएको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो।

गत आव २०८०/८१ को बजेट निर्माणमा देखिएका कमजोरीलाई सच्याएर प्रदेशको सबै क्षेत्रमा भौतिक पूर्वाधार र बहुवर्षीय योजनालाई प्राथमिकतामा राखेर कार्यान्वयन गर्ने मन्त्री थपलियाको भनाई छ। उहाँले आगामी वर्षको बजेटमा काठमाडौँ उपत्यकालगायतका जिल्लामा समस्याको रूपमा रहेको फोहरमैला व्यवस्थापनलाई गुरु योजना तयार गरी चरणबद्ध रूपमा व्यवस्थित ढङ्गबाट नष्ट गर्ने र प्रदूषणबाट प्रभावितलाई स्वास्थ्य उपचार, रोजगारीका अवसर दिनाउने लक्ष्य लिएको बताउनुभयो।

बैठकमा आगामी आवको विनियोजित विधेयकको सिद्धान्त र प्राथमिकता सम्बन्धमा (कर प्रस्ताव बाहेक) छलफलको क्रममा प्रमुख प्रतिपक्ष दल नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका नेता बहादुर सिंह लामा तामाङले सङ्घीय सरकारदेखि प्रदेश सरकारसम्म सरकार हेरफेर भइरहेका जनता हकअधिकारबाट वञ्चित हुनुपर्नेकोमा दुःख व्यक्त गर्नुभयो।

उहाँले प्रदेश सरकारले दलगत स्वार्थभन्दा माथि उठेर बहुवर्षीय योजना, भौतिक पूर्वाधारलाई बजेट विनियोजित गर्न र प्रदेशको विभिन्न जिल्लामा देखिएका बन्धनजन्तुबाट आक्रमणमा परेका परिवारलाई क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउनुपर्नेलगायतका विषयमा जोड दिनुभयो।

प्रतिपक्ष दल राप्रपा संसदीय दलका नेता उद्व थापाले सरकारले आगामी आवको बजेट तर्जुमा गर्दा बहुवर्षीय योजना, भौतिक पूर्वाधारको विकासमा प्रत्यक्ष जनता लाभान्वित हुने योजनालाई कार्यान्वयन गर्न सौद्धान्तिक पक्ष राम्रो भएपनि बजेटले भौगोलिक

अवस्थाको मूल्याङ्कन नगरी बजेट विनियोजित गर्दा ती योजनालाई कार्यान्वयन गर्न कठिनाई भएको बताउनुभयो। यस विषयमा पुनः सरकारले समिक्षा गरेर अघि बढनुपर्ने उहाँको सुझाव थियो।

उक्त बैठकमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा प्रदेश सभाका सदस्यहरू क्रमशः उर्मिलाकुमारी तामाङ, कुमारी तामाङ, सुजना सैजू, गीरबहादुर तामाङ, जयराज थापा, सुना परियार, गीता गुरुङ, गीता काफ्ले, मीना पराजुली, मधुसुदनप्रसाद पौडेल, कृष्णप्रसाद सिलवाल, गोविन्दप्रसाद लम्साल, राकृष्ण चित्राकार, सुरेन्द्रराज गोरसाई र रत्नप्रसाद ढकाललगायतले सुझाव दिनुभएको थियो। उहाँहरूले सरकारलाई सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र नभई प्रदेशको सबै जिल्लाका जनताको चाहाना र आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी सम्मानजनक बजेट र योजना बाँडफाँड गर्न सुझाव दिनुभएको हो।

विषयगत समितिका सभापतिलाई शपथ वाप्यती प्रदेशका सभामुख भुवनकुमार पाठकले प्रदेशसभान्तर्गत रहेका विषयगत समितिका नवनिर्वाचित सभापतिलाई सोमबार एक समारोहबीच पद तथा गोपनीयताको शपथ गराउनुभएको हो।

प्रदेशसभा नियमावली २०७४ अनुसार अब विषयगत छ समिति रहने व्यवस्था गरिएको छ। उक्त विषयगत समितिअन्तर्गत पूर्ण प्रदेश मामिला समितिको सभापतिमा छिरीडोर्जे लामा, सार्वजनिक लेखा समितिको सभापतिमा श्रीराम लामिछाने र शिक्षा, स्वास्थ्य तथा कृषि समितिको सभापतिमा ठाकुरप्रसाद ढकाल निर्वाचित हुनुभएको छ। यसैगरी, अर्थ तथा विकास समितिको सभापतिमा नुर बज्राचार्य, उद्योग, पर्यटन तथा वातावरण समितिको सभापतिमा आनन्दकुमार श्रेष्ठ र विशेषाधिकार समितिको सभापतिमा मायादेवी शर्मा पनि निर्वाचित हुनुभयो।

प्रदेशसभाको पहिलो कार्यकालअन्तर्गत विषयगत पाँच समिति रहेकामा हाल सर्वदलीय संयुक्त बैठकको निर्णय भएअनुसार विशेषाधिकार समिति गठन गरिएको र त्यसलाई प्रदेशसभाको बैठकले स्वीकृत प्रदान गरेको थियो।

प्रदेशसभाको बैठकले स्वीकृत प्रदान गरेअनुसार विशेषाधिकार समितिले पनि स्थायित्व प्रदान गरिएको नेपाल कानूनघट्टा पार्टी (एमाले)का प्रमुख सचेतक मधुसूदन पौडेल र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा) संसदीय दलका नेता उद्व थापाले जानकारी दिनुभयो। रासस

"म आज यो सार्वभौम संसदसँग केवल विश्वासको मत माग्दिन, देशमा देखिएका निराशा चिर्न सार्थक साथ र सहयोग माग्छु," उहाँले भन्नुभयो, "लोकतन्त्रले जगाएको सामाजिक र राजनीतिक चेतनालाई लोकतन्त्रकैविरुद्ध प्रयोग गर्ने प्रयासविरुद्ध संसदको हस्तक्षेप माग्दछु।"

लिपिएको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले फेरि देशमा देखिएको चुनौतीलाई सम्बोधन गर्न सबै एकताबद्ध भएर अगाडि बढ्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "सुरुदेखि नै निरन्तर सहयात्राका लागि जसपा नेपालप्रति आभारी छु। सरकारलाई समर्थन वा विरोध गर्ने उसको राजनीतिक अधिकारको पनि सम्मान गर्नु तर राष्ट्रका चुनौतीहरूको सामना गर्न फेरि पनि मिलेर अगाडि बढ्न

रिपोर्टकार्डकै आधारमा यो सम्मानित संसदको विश्वासको मत माग्दछु।" सोझै आवधिक आयोजनाका लक्ष्य हासिल गर्न संसद र सरकारले धेरै काम गर्न बाँकी रहेको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले सरकारका दीर्घकालीन प्रतिबद्धता सम्मानित संसदको साथ र सहयोगिना पूरा हुन नसक्ने बताउनुभयो। "आगामी दशक तीव्र विकासको दशक भनेका छौं। त्यसका लागि बृहत्

संसदसँग केवल विश्वासको मत माग्दिन, देशमा देखिएको निराशा चिर्न सार्थक साथ र सहयोग माग्छु," उहाँले भन्नुभयो, "लोकतन्त्रले जगाएको सामाजिक र राजनीतिक चेतनालाई लोकतन्त्रकैविरुद्ध प्रयोग गर्ने प्रयासविरुद्ध संसदको हस्तक्षेप माग्दछु।"

सङ्घीयताको वास्तविक कार्यान्वयन र शान्ति प्रक्रियाको तार्किक निष्कर्षका लागि पनि आफूले विश्वास पाउनुपर्ने बताउँदै

Chandranagar Rural Municipality
Office of Rural Municipal Executive
Chandranagar, Sarlahi
Madheshpradesh, Nepal

Notice of Intention to Award Contract
Date of publication: 2081/02/06

S. N.	Contract Name/identification	Name and Address of successful bidders	Accepted Bid Amount including PS, VAT(NRs.)
1	Surakshita ra swachha khanepani aapurti ko lagi saat ghar eak chapakal karyakaram CRM/NCB/01/2080/081	D.K. Construction Janakpur-01, Dhanusa	11701974.05

Chief Administrative Officer

लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
लक्ष्मीनियाँ बजार, धनुषा
मधेश प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशय को सुचना
सुचना प्रकाशित मिति - २०८१/०२/०८ गते

यस गाउँपालिकाको तपशिल बमोजिमको ठेक्का नं. मा उल्लेखित कार्यको लागि मिति २०८०/१२/३० गते प्रकाशित बोलपत्र आव्हानको सुचना अनुसार तोकिएको म्याद भित्र रितपूर्वक दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरू मूल्याङ्कन समितिबाट न्यूनतम मूल्याङ्कन भई सारभुत रूपमा प्राभावग्राही देखि स्वीकृतीको लागि तपशिल बमोजिमको बोलपत्र छनौट भएकोले सार्वजनिक खरीद ऐन २०६३ को दफा २७ उपदफा (२) र (३) तथा सार्वजनिक खरीद ऐन २०६३ को दफा ४७ को प्रायोजनार्थ बोलपत्र पेश गर्ने सम्बन्धी सबैको जानकारीको लागि यो ७ (सात) दिने सुचना प्रकाशित गरिएको छ।

तपशिल

सि. नं.	ठेक्का नं.	कामको विवरण	बोलपत्रदाता को नाम र ठेगाना	कबोल अंक (PS वाहेक)
१	LAX/WORKS/04-2080/81	Construction of Bilat sah Ma vi Bhawan nirman	किशोर निर्माण सेवा, जनकपुरधाम - १४, धनुषा	१६६५९५४१२५

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

Madhesh province Government
Health and Population Ministry
Province Health Logistic Management Center
Janakpur

NOTICE FOR PRICE BID
DATE OF NOTICE: 21th May 2024

Pursuant to clause 31(4) and (5) of Public Procurement Regulation 2064, this is to notify all the bidder that the following substantially responsive technical bidder has been selected for further evaluation as per the invitation for Bids published on National News Paper PHLMC; Madhesh Pradesh decides to open the Price bid on 28th May 2024 on 2:0PM

S. N.	IFB Number	Description of Work	Notice Published Date	Successful Bidders Name and Address
1	MP/PHLMC/NCB/GOODS-16/2080-81	PROCUREMENT DELIVERY, SUPPLY AND INSTALLATION OF ENT OPERATING MICROSCOPE AND ENDOSCOPE.	21th MAY 2024	1. Lifeline Trade international Pvt. Ltd; Lalitpur

हेलिकप्टर दुर्घटनामा इरानी राष्ट्रपति रायसीसहित नौ जनाको मृत्यु भएको पुष्टि

भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले इरानी राष्ट्रपति राइसीको हेलिकप्टर दुर्घटनामा भएको दुःखद निधनले आफू मर्माहत र स्तब्ध भएको बताउनुभएको छ ।

एएनआई

तेहरान। इरानको उत्तरपश्चिमी क्षेत्रमा आइतबार दुर्घटना भएको हेलिकप्टरमा सवार इरानी राष्ट्रपति इब्राहिम रायसी, विदेशमन्त्री हुसेन अमिर अब्दुल्लाहियन र अन्य सबैको मृत्यु भएको इरानी सरकारी सञ्चारमाध्यमले जनाएका छन् ।

प्रेस टिभीद्वारा सम्प्रेषित समाचारमा भनिएको छ, "हेलिकप्टर दुर्घटनामा राष्ट्रपति रायसी, विदेशमन्त्री हुसेन अमिर-अब्दुल्लाहियन, पूर्वी अजर्बैजानका गभर्नर मालेक राहमती, इस्लामिक धर्मगुरु मोहम्मद अली अले-हाशेम र अन्य सबै यात्रुहरूको मृत्यु भएको छ ।" इरान-अजर्बैजान सीमा क्षेत्रबाट फर्कने क्रममा इरानको उत्तरपश्चिममा रहेको तब्रिज सहरतर्फ जाँदै गर्दा राष्ट्रपति रायसी सवार हेलिकप्टर खराब मौसम (बावलो हुस्सु) का कारण दुर्घटनामा परेको थियो । हेलिकप्टरको भनावशेष खोयलर गाउँबाट केलेम जाने बाटोमा सोमबार बिहानक्षतविक्षत अवस्थामा फेला परेको हो ।

इरानी समाचार संस्था आइआरएनएका अनुसार राष्ट्रपति र विदेशमन्त्रीको निधनपछि तत्काल मन्त्रपरिषद् बैठक बोलाइएको छ । केही शवहरू पहिचान खुल्ल नसके गरी जलेको इरानी अधिकारीहरूले बताएका छन् । रेड क्रिसेन्डले लिइएको भनावशेषको ड्रोन फुटेज राष्ट्रिय सञ्चारमाध्यममा प्रसारित गरिएको थियो । सिएनएनका अनुसार फुटेजमा ठाडो जङ्गल पहाडमा दुर्घटनामा परेको हेलिकप्टरको निलो र सेतो पुच्छरभन्दा बाहेक सबै भाग जलेको वा क्षतिग्रस्त भएको देखिन्छ ।

दुर्घटनास्थलको सम्भावित दिशा घोषणा भएपछि उद्धार टोली तुरुन्तै तोकिएको स्थानमा गएको भएपनि हेलिकप्टर फेला नपरेको तस्निम न्यूजले वर्जकानबाट जानकारी गराएको हो । उत्तरपश्चिम इरानमा आइतबार दुर्घटना भएको हेलिकप्टरमा राष्ट्रपति रायसीसहित तीन उच्च

पदस्थ सरकारी अधिकारी, एक जना इस्लाम धर्मगुरु र चालक दलका सदस्य र सुरक्षा टोली गरी नौ जना सवार रहेको तस्निम न्यूजले उल्लेख गरेको छ । मृत्यु हुने अन्य व्यक्तिमा चालक, सह-चालक, चालक दलका प्रमुख, सुरक्षा प्रमुख, र एक अज्ञरक्षक रहेको जानकारी दिइएको छ ।

इरानी राष्ट्रपति रायसीको निधनपछि विश्वका नेताद्वारा शोक व्यक्त युरोपेली युनियन (ईयू), रूस, चीन, भारत, पाकिस्तान, श्रीलङ्का, टर्की, सिरिया, मलेसिया, इन्डोनेसिया, ईजिप्ट, युएई, कतार, दक्षिण अफ्रिकालगायत देश र सञ्चनका प्रमुखले इरानी राष्ट्रपति रायसीको मृत्युप्रति शोक व्यक्त गरेका छन् ।

चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिङले इरानी राष्ट्रपति इब्राहिम राइसीको हेलिकप्टर दुर्घटनामा भएको दुःखद निधनले इरानी जनताका लागि दूरो क्षति भएको बताउनुभएको छ । राष्ट्रपति सी चिनफिङले भन्नुभएको छ, "इरानी राष्ट्रपति रायसीको दुःखद निधनले इरानी जनताका लागि दूरो क्षति भएको छ र चिनियाँ जनताले एक असल मित्र गुमाएका छन् ।" चिनियाँ विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता वाङ वेनबिनले नियमित पत्रकार

सम्मेलनमा भन्नुभयो ।

रूसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले इरानका राष्ट्रपति इब्राहिम रायसीको निधनप्रति दुःख व्यक्त गर्दै इरानले एक जना 'उत्कृष्ट राजनीतिज्ञ' गुमाएको र यसबाट इरानलाई 'अपूर्ण शक्ति' भएको बताउनुभएको छ । पुटिनले भन्नुभयो, "रायसी एक उत्कृष्ट राजनीतिज्ञ हुनुहुन्थ्यो । उहाँको सम्पूर्ण जीवन आफ्नो मातृभूमिको सेवामा समर्पित थियो ।" पुटिनद्वारा जारी शोक वक्तव्यमा भनिएको छ, "रूसको एक सच्चा मित्रको रूपमा उहाँले हाम्रो देशसँग एक असल छिमेकीको सम्बन्धको विकासमा व्यक्तिगत रूपमा उहाँले अमूल्य योगदान गर्नुभएको थियो ।"

भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले इरानी राष्ट्रपति राइसीको हेलिकप्टर दुर्घटनामा भएको दुःखद निधनले आफू मर्माहत र स्तब्ध भएको बताउनुभएको छ । "उहाँको परिवार र इरानका जनताप्रति मेरो हार्दिक समवेदना छ," मोदीले सामाजिक सञ्जाल एक्समा लेख्नुभएको छ । "दुःखको यस घडीमा भारत इरानको साथमा रहनेछ ।" भारत र इरानबीच ऐतिहासिक रूपमा घनिष्ठ सम्बन्ध रहेको आएको छ । अमेरिकी प्रतिबन्धका बावजूद पनि विश्वको प्रमुख

अर्थव्यवस्था भारतले इरानबाट धेरै वर्षदेखि दूरो मात्रामा तेल आयात गर्दै आएको छ । पाकिस्तानका प्रधानमन्त्री शहबाज सरिफले इरानका राष्ट्रपति इब्राहिम रायसीको हेलिकप्टर दुर्घटनामा मृत्यु भएको समाचारले आफू स्तब्ध भएको बताउनुभएको छ । "राष्ट्रपति रायसी र उहाँका साथीहरूको मृत्युप्रति शोक व्यक्त गर्न र इरानको राष्ट्रिय शोकको यस घडीमा ऐक्यबद्धता जनाउन पाकिस्तानले सोमबार एक दिन राष्ट्रिय शोकको घोषणा गरेको छ । उक्त दिन पाकिस्तानले आफ्नो राष्ट्रिय भण्डालाई आधा भुकाउनेछ," शहबाजले ट्वीटरमा लेख्नुभएको छ ।

इरानी राष्ट्रपति रायसीको निधनपछि उपराष्ट्रपति मोखबरेले जिम्मेवारी सम्हाले

तेहरान। इरानका राष्ट्रपति इब्राहिम रायसीको आइतबार हेलिकप्टर दुर्घटनामा परी मृत्यु भएपछि देशको पहिलो उपराष्ट्रपति मोहम्मद मोखबरेले कार्यवाहक राष्ट्रपतिको रूपमा पदभार ग्रहण गर्ने सर्वोच्च नेता आयातोल्लाह खामेनीले बताउनुभएको छ ।

इरानको संविधानले मोखबरेको आन्तरिक नियुक्तिका लागि सर्वोच्च नेता खामेनीलाई अधिकारसुम्पिएको छ । उहाँ

सबै राज्य मामिलामा अन्तिम निर्णायक हुनुहुन्छ । हालको अवस्थामा स्थायी उत्तराधिकारी छनोट गर्न ५० दिनभित्र राष्ट्रपतीय निर्वाचन गर्नुपर्ने प्रावधान इरानी संविधानमा रहेको छ र सभामुख, न्यायपालिकाका प्रमुख र उपराष्ट्रपतिले बनेको परिषदलाई राष्ट्रिय मतदानको आयोजना गर्ने जिम्मा दिइन्छ ।

इरानले राष्ट्रपति रायसीलगायतका दुर्घटनामा दिवङ्गत भएका नेताहरूको सम्भनामा पाँच दिनको राष्ट्रिय शोकको घोषणा गरेको छ । इरानी संविधानले 'राष्ट्रपतिको मृत्यु, बर्खास्त, राजीनामा, अनुपस्थिति वा दुई महिनाभन्दा बढी विरामी भएमा' पहिलो उपराष्ट्रपतिले राष्ट्रपतिको पदभार ग्रहण गर्ने व्यवस्था गरेको छ । विदेश मन्त्री हुसेन अमिर-अब्दुल्लाहियन र अन्य अधिकारीहरूसँगै आइतबार दुर्घटनामा पर्नुभएको राष्ट्रपति रायसी आफ्नो चार वर्षीय पहिलो कार्यकालको अन्त्यतिर हुनुहुन्थ्यो ।

अगस्त २०२१ मा रायसीले कार्यभार सम्हालेपछि ६८ वर्षीय मोखबरेलाई उपराष्ट्रपति नियुक्त गरिएको थियो । सन् २००७ देखि वर्षौसम्म मोखबरेले सन् १९७९ को इस्लामिक क्रान्तिपछि जफत गरिएका सम्पत्तीहरूको व्यवस्थापन गर्ने सरकारी सञ्चन इमाम खोमेनीको आदेशको कार्यान्वयनको अध्यक्षता गर्नुभएको थियो । सन् १९८० को दशकमा स्थापना भएको यो सञ्चन राज्यको प्रमुख आर्थिक समूह बनेको छ ।

सन् १९८० मा इस्लामिक गणतन्त्रको पहिलो मतदानपछि प्रत्येक चार वर्षमा इरानीहरूले राष्ट्रपति चुनावका लागि मतदान गर्दै आइरहेका छन् । संविधानले इरानी राष्ट्रपतिका लागि दुई कार्यकालको सीमा तय गरेको छ । प्रधानमन्त्रीको प्रावधान नरहेको इरानमा राष्ट्रपतिलाई विभिन्न उपराष्ट्रपतिहरूसँगको सहकार्यमा मन्त्रपरिषद्को गठन र निर्देशनको जिम्मेवारी दिइन्छ ।

'खेलने सामग्री कसले दिन्छ ?'

काठमाण्डु । "हाम्रो केटीहरूलाई खेल्ने सामग्री छैन । कसले दिन्छ वडाध्यक्ष ज्यु ?" यो प्रश्न कक्षा ९ की विद्यार्थी क्रिष्टिना खड्काले काठमाडौँ महानगरपालिका-१० का वडाध्यक्ष रामकुमार केसीसमक्ष गरेकी हुन् ।

रत्नराज्यलक्ष्मी उच्च माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत क्रिष्टिनाले आज विद्यालयको हलभित्र वडाध्यक्षलाई प्रश्न गरेकी छन् । "स्कूलमा खेलकुदमा विभेद छ । केटीलाई जति खेलकुदमा महत्त्व दिइन्छ त्यति केटीलाई ध्यान दिने गरिँदैन", उहाँले भन्नुभयो । क्रिष्टिनाको प्रश्नपछि वडाध्यक्ष केसीले तत्काल सम्बोधन गर्दै आवश्यक पर्ने खेलकुद सामग्रीको बजेट तयार पारेर खरिद गर्न विद्यालयका प्रधानाध्यापकलाई निर्देशन दिनुभयो । खेलकुद सामग्री आउने कुराले क्रिष्टिनालागायत बालबालिकाले खुसी हुँदै उहाँलाई धन्यवाद दिएका थिए ।

एकता फाउन्डेसनले सोमबार मध्यबानेश्वरस्थित उक्त विद्यालयमा 'बालबालिका र वडाध्यक्षबीच प्रश्न-उत्तर' कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । 'बालविकास विषयक'

विद्यालयस्तरीय कार्यक्रममा सहभागी अरु विद्यार्थीलेसमेत आफ्ना जिज्ञासा जनप्रतिनिधिसमक्ष राखेका थिए । वडाध्यक्ष केसीले बालबालिकाको विकासका लागि आवश्यक रणनीति बनाएर अघि बढ्नुपर्ने भन्दै आफ्नो तर्फबाट सदैव सहयोग रहने प्रतिबद्धता जनाउनुभयो ।

विद्यालयमा खेलमैदानको अभाव रहेको भन्दै वडाध्यक्ष केसीले भद्रपले सदनको खुला मैदानमा विद्यालयका लागि रक्षशाला बनाउने तयारी भइरहेको जानकारी दिनुभयो । "खेलमा विभेद हुनुहुँदैन, सबैले खेल्ने वातावरण बनाउनुपर्ने" उहाँले भन्नुभयो, "योजना बनाएर हरेक सामुदायिक विद्यालयमा खेल मैदान बनाउने छौं ।"

"विद्यार्थीले शैक्षिक भ्रमण गर्न नपाएको गुनासो गरेपछि वडाध्यक्षले विद्यार्थीलाई शैक्षिक भ्रमण समिति बनाउन सुझाव दिँदै सोहीअनुसार बजेट ल्याउने बताउनुभयो ।

"एउटै बेचनमा सात जना कोचिएर पढ्नुपर्छ । हामीले कहिले खुला भएर पढ्न पाउने र" यो प्रश्नमा वडाध्यक्ष केसीले उक्त समस्याको चाँडै

समाधान निकाल्ने प्रतिबद्धता जनाउनुभयो । कार्यक्रममा शिक्षा मन्त्रालयका शाखा अधिकृत उषा लामिछनेले 'बालअधिकार र विद्यालयमा बालमैत्री वातावरण निर्माणमा विद्यार्थीको भूमिका' विषयमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

वडा सदस्य सुनिता भित्रकोटीले रत्नराज्यलक्ष्मी विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार्दै गएको बताउनुभयो । विद्यालयका प्रधानाध्यापक रामाशिष यादवले विद्यालयको सीमित स्रोतसाधनमा पनि बालबालिकालाई पढ्ने अनुकूल वातावरण मिलाउँदै आएको बताउनुभयो ।

उहाँले पछिल्लो समय पढ्ने मात्रै शिक्षा नभई असल संस्कृति अनुशरण गर्नु पनि रहेको बताउँदै बालबालिकामा असल संस्कृतिको अभ्यास गराइरहेको जानकारी दिनुभयो । एकता फाउन्डेसनका अध्यक्ष रामहरि शाही (समुन्द्री)ले बालबालिकामा प्रश्न गर्ने संस्कार विकास गराउन यस्तो अन्तर्क्रिया कार्यक्रम गर्दै आइएको जानकारी दिनुभएको थियो । रासस

आणविक सामग्री चोरीविरुद्ध 'सतर्कता' अपनाउन आग्रह

एएफपी

भियना। संयुक्त राष्ट्रसङ्घले गत ३० वर्षमा चार हजार २०० भन्दा बढी आणविक सामग्री चोरी वा अन्य घटनाहरू दर्ता भएको भन्दै सोमबार आणविक र अन्य रेडियोधर्मी सामग्रीको तस्करीविरुद्ध 'सतर्कता' अपनाउन आह्वान गरेको छ ।

गत वर्ष ३१ वटा देशले १६८ वटा चोरी र तस्करीको घटना दर्ता गरेको अन्तर्राष्ट्रिय आणविक ऊर्जा निकाय (आइएए) ले जनाएको छ । यसमध्ये छ वटा सम्भवतः तस्करी वा दुर्भावनापूर्ण प्रयोगसँग सम्बन्धित रहेको पुष्टि भएको आइएएले बताएको हो । सन् १९९३ देखि आइएएले चार हजार २४३ वटा घटनाहरू रेकर्ड गरेको छ जसमध्ये ३५० घटना तस्करी वा दुर्भावनापूर्ण प्रयोगसँग जोडिएको पाइएको छ ।

"घटनाहरूको पुनरावृत्तिले रेडियोधर्मी सामग्रीको नियन्त्रण, सुरक्षा र उचित डिस्पोज गर्न नियामक निरीक्षणको सतर्कता र निरन्तर सुधारको आवश्यकतालाई पुष्टि गर्दछ," आइएएका आणविक सुरक्षा महाशाखाकी निर्देशक एलेना बुल्लोभाले भन्नुभयो । आइएएले युरेनियम, प्लुटोनियम र थोरियमजस्ता आणविक सामग्री

समावेश भएका घटनाहरूमा गिरावट आएको उल्लेख गरेको छ । बुल्लोभाले विशेष गरी ओसारपसारका क्रममा बढी असुरक्षित रहने बताउँदै ओसार पसारसम्बन्धी सुरक्षा उपायलाई सुदृढ पार्न महत्त्वपूर्ण रहेकोमा जोड दिनुभयो ।

अस्ट्रियाको राजधानीमा शुक्रबारसम्म चल्ने आणविक सुरक्षासम्बन्धी चौथो अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनको उद्घाटन गर्दै भियनास्थित आइएए कार्यालयले यो तथ्याङ्क सार्वजनिक गरेको हो । यसअघि सन् २०२० मा भियनामा यो सम्मेलन आयोजना गरिएको थियो । हाल कूल १४५ राज्यले आणविक वा अन्य रेडियोधर्मी

सामग्री हराएको, चोरी भएको, अनुचित रूपमा डिस्पोज गरिएको वा अन्यथा बेवास्ता गरिएको घटनाहरू आइएएमा जानकारी गराएका छन् ।

रेडियोधर्मी पदार्थहरू विशेषतः विश्वभरका अस्पताल, विश्वविद्यालय र उद्योगमा प्रयोग गरिन्छ । यस विषयमा चरमपन्थीहरूले सामग्रीहरू प्राप्त गरी तिनीहरूलाई 'डर्टी बम' का रूपमा प्रयोग गर्नसक्ने तुलो चिन्ता रहेको छ । 'डर्टी बम'ले विखण्डित वा 'स्पृज्जण एटम बम'को तुलनामा कम क्षति पुऱ्याउने भएपनि यसले सहरी क्षेत्रमा दूरो आतङ्क निम्त्याउन सक्छ ।

इन्डोनेसियामा १० औँ विश्व पानी सम्मेलन सुरु

सिन्धुवा

बाली । इन्डोनेसियाको बाली टापुमा सोमबार 'साभा समृद्धिका लागि पानी' विषयअन्तर्गत १०औँ विश्व पानी सम्मेलन औपचारिकरूपमा सुरु भएको छ ।

सम्मेलनमा विश्वका धेरै देशका नेता तथा संयुक्त राष्ट्रसङ्घ

गर्नुभएको छ । उहाँले भन्नुभयो, "यो समयमा बालीमा भेला गरेर इन्डोनेसियाले पानीसँग सम्बन्धित विश्वव्यापी चुनौतिहरू पार गर्न गरेको सहयोगको प्रतिबद्धतालाई बलियो बनाउन विश्वले निरन्तर रूपमा हात मिलाउन सक्ने आशा गर्दछ ।"

विश्व जल परिषद्का

प्रतिनिधिहरू समेतको उपस्थिति रहेको छ । दशौँ विश्व पानी सम्मेलनले जल संरक्षण, स्वच्छ पानी र सरसफाई, खाद्य र ऊर्जा सुरक्षा तथा प्राकृतिक प्रकोपको न्यूनीकरण गरी चार विषयमा केन्द्रित रहने बताइएको छ ।

सम्मेलनका अवसरमा बोल्नुहुँदै इन्डोनेसियाका राष्ट्रपति जोको विडोडोले सन् २०५० सम्ममा विश्वको खाद्यान्नमा ८० प्रतिशत योगदान गरेपनि ५० करोड साना किसानहरू खडेरीको चपेटामा पर्ने अनुमान

अध्यक्ष लोइक फाउचोनले पनि पानीले मानिसहरूलाई एकजुट गर्न तर पृथ्वीलाई मानिसहरूले क्षति पुऱ्याएका कारण धेरै स्थानमा पानीको अभाव बढ्दै गएको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "यो त्रासदीबाट अलग भएर यसलाई सुधार गरी हामी भावी पुस्तालाई आशा, इच्छा र शान्ति दिन चाहेका छौं ।" सम्मेलनले यस विषयमा व्यापक छलफल गरी सुधारका लागि आवश्यक निर्णयहरू गर्नेछ ।

ताप्लेजुड । ताप्लेजुड पर्यटन महोत्सवअन्तर्गत सोमबार भएको पाथीभरा म्याराथन दौडमा त्रिभुवन आर्मी क्लबका होमलाल श्रेष्ठ प्रथम हुनुभएको छ । श्रेष्ठले फुडोलीड-पाथीभरा ४८ किलोमिटरको निर्धारित दूरी चार घण्टा पाँच मिनेट २७ सेकेन्डमा पूरा गर्नुभएको थियो ।

प्रथम हुनुभएका श्रेष्ठले रु एक लाख ५१ हजार एक सय ११ सहित प्रमाणपत्र पाउनुभएको छ । यस्तै, त्रिभुवन आर्मी क्लबकै तिलक सुनुवार द्वितीय हुनुभएको छ । उहाँले निर्धारित दूरी चार घण्टा १२ मिनेट ४८ सेकेन्डमा पूरा गर्नुभएको थियो । उहाँले रु एक लाख ११ हजार एक सय ११ सहित प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नुभयो । तृतीय हुनुभएका आर्मीकै प्रताप थाम्पुहाङले चार घण्टा १३ मिनेट २४ सेकेन्डमा निर्धारित दूरी पार गर्नुभएको थियो । उहाँलाई रु ५१ हजार एक सय ११ सहित प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ । पाथीभरा खुला म्याराथनमा एक सय १४ जना सहभागी हुनुभएको थियो ।

महिला हाफ म्याराथनतर्फको उपाधि पनि आर्मी क्लबकै सुनसरी रोकाया प्रथम हुनुभएको छ । रोकायाले सदरमुकाम-काफ्लेपाटी ३९ किलोमिटरको निर्धारित दूरी तीन घण्टा ४४ मिनेट ५२ सेकेन्डमा पूरा गर्नुभएको थियो । यस्तै, फुडोलीड-६ की कुमारी गुरुङ चार घण्टा २२ मिनेट ५३ सेकेन्डमा निर्धारित दूरी पार गरी

दोस्रो हुनुभएको छ । मैवाखोला गाउँपालिका-१ दुकेसाँघुकी विनिता तामाङले चार घण्टा २७ मिनेट ४९ सेकेन्डमा निर्धारित दूरी पार गरी तेस्रो हुनुभएको छ । महिलातर्फका प्रथम, द्वितीय र तृतीयले क्रमशः रु ८१ हजार एक सय ११, रु ५१ हजार एक सय ११ र रु ३१ हजार एक सय ११ सहित प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका छन् ।

महिला हाफ म्याराथन दौडमा ४७ धावक सहभागी हुनुभएको पाथीभरा म्याराथन दौड व्यवस्थापन उपसमितिका संयोजक विनोद भारतीले जानकारी दिनुभयो । यही जेठ ३ गतेदेखि सुरु भएको ताप्लेजुड महोत्सव सोमबार सम्पन्न भएको छ । महोत्सवअन्तर्गत डोको क्यारी रन, अन्तरपालिकास्तरीय मेथरकप रनिङ भलिबल प्रतियोगितासहितका खेलकुद भएका छन् भने पाथीभरा साइकल यात्रासमेत सम्पन्न भएको छ ।

जिल्लाको पर्यटन प्रवर्द्धन र विकासका लागि आयोजित महोत्सवमा घरेलु औद्योगिक कृषि प्रदर्शनी, विभिन्न जातीय समुदायका खाद्य परिकारका कक्ष राखिएका थिए । महोत्सवमा हरेक दिन सांस्कृतिक तथा साजीतिक कार्यक्रम गरिएका थिए । आइतबार गायक प्रताप दाससहितका कलाकारले आफ्नो प्रस्तुति देखाएका थिए भने सोमबार समापनको दिन गायिका रचना रिमाल प्रस्तुति रहेको थियो । रासस

महिला उद्योगी व्यवसायी बढ्दै

वागमती । पछिल्लो केही वर्षयता मकवानपुर जिल्लामा महिला उद्योगी व्यवसायीको संख्या बढ्दै गएको छ। सरकारले महिला सञ्चालक भएको कारोबारको उद्योग व्यवसायीको दर्तामा ५० प्रतिशत मात्र दस्तुर लाने व्यवस्था गरेपछि जिल्लामा प्रायः महिलालाई सञ्चालक बनाएर उद्योग व्यापार दर्ता गराउनेक्रम बढेको हो।

अचेल दैनिक १० देखि १२ वटासम्म नयाँ उद्योग व्यापार दर्ता हुने गरेकामा करिब ७० प्रतिशत उद्योग व्यापार महिलाकै नाममा दर्ता हुने गरेको धेरै तथ्याङ्क उद्योग कार्यालय मकवानपुरका प्रमुख रामप्रसाद भुसालले बताउनुभयो। उहाँले पुरुषका नाममा उद्योग व्यापार दर्ता गराउँदा बढी दस्तुर लाने भएकाले महिलालाई प्रमुख बनाएर व्यापार दर्ता गराउनेक्रम बढेको जानकारी दिनुभयो। धेरै तथ्याङ्क उद्योग कार्यालय मकवानपुरका अनुसार चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को १० महिनाको अवधिमा मकवानपुरमा तीन सय २८ नयाँ उद्योग दर्ता भएकामा त्यसमध्ये एक सय ४८ व्यवसायको मालिक महिला छन्।

यस्तै चालु आवको वाणिज्यतर्फ दुई सय ९१ नयाँ व्यवसायी दर्ता हुँदा एक सय ६१ व्यवसायीको सञ्चालक महिला नै रहेको छ। महिलाका नाममा दर्ता

भएका व्यवसायतर्फ अधिकांश जेनरल स्टोर्स, सिलाइकटाइ टेलरिङ, ब्युटीपार्लर रहेका छन् भने उद्योगतर्फ अधिकांश कृषि र माछा तथा पशुपालन बढिरहेको छ। यसले पछिल्लो समय महिलालाई उद्योग व्यवसायको मालिक बनाउनेक्रम बढेको पुष्टि गरेको छ। सरकारले महिलाका नाममा दर्ता हुने उद्योग व्यवसायलाई दस्तुरमा छुट दिनु, स्थानीय प्रशासनले पनि उद्योग व्यवसायी दर्ताका लागि कडाइ गर्नु र बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट उद्योग व्यवसायमा ऋण लगानी सहज हुनसक्नेलाग्यत कारण धेरै तथ्याङ्क उद्योग व्यवसाय दर्ता गराउनेक्रम बढेको प्रमुख भुसालको कथन छ।

“घरकै काममा मात्र सीमित रहँदै आएका महिलाहरूलाई उद्योग पहिलापहिला महिलालाई

उद्योग व्यापारको मालिक बनाउनु हुँदैन भन्ने समाजमा मानसिकता थियो”, स्थानीय बुद्धिजीवी हरिप्रसाद रिजालले भन्नुभयो, “तर अहिले त्यो मानसिकता हट्दै गएकोले महिलालाई उद्योग व्यापारको मालिक बनाउन थालिएको छ।” यस अवधिमा उद्योगतर्फ ३३ वटा उद्योगको नामसारी, २४ वटा ठाउँ सारी, नौ सय ३४ वटा नवीकरण, चार सय ५१ वटाको पुँजीवृद्धि, ६७ वटाको प्रतिलिपि, एक सय ६७ वटाको लगत कट्टा तथा २८ वटाको उद्देश्य थप गरिएको धेरै तथ्याङ्क उद्योग कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ।

यस्तै सो अवधिमा वाणिज्यतर्फ १६ वटा को नामसारी, २५ वटा उद्योगको ठाउँ सारी, सात सय ७७ वटा उद्योगको पुँजी

वृद्धि, एक हजार दुई सय १४ वटा उद्योगको नवीकरण, दुई सय सात वटा उद्योगको लगत कट्टा, तथा ४१ वटा उद्योगको उद्देश्य थप गरिएको प्रमुख भुसालको भनाइ छ। नयाँ उद्योग तथा वाणिज्य दर्ता, नवीकरण, लगत कट्टालगायतका शीर्षकबाट यस अवधिमा रु दुई करोड ६३ लाख २२ हजार तीन सय ५२ राजस्व सङ्कलन भएको प्रमुख भुसालले बताउनुभयो। गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा उद्योगतर्फ पाँच सय ७९ नयाँ उद्योग दर्ता, एक हजार ५६ उद्योगको नवीकरण, एक सय १० उद्योगको लगत कट्टा तथा वाणिज्यतर्फ चार सय ३० नयाँ दर्ता, एक हजार चार सय सात वटाको नवीकरण र एक सय ७३ वटाको लगत कट्टा गरिएको थियो। रासस

नेप्से परिसूचकमा वृद्धि, कारोबार रकम उच्च

काठमाण्डु । यो साता कारोबारको लगातार दोस्रो दिन सोमबार पनि नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचकमा उच्च अङ्कको वृद्धि देखिएको छ भने पछिल्लो चार महिनायताकै उच्च रकम कारोबार भएको छ।

आइतबार नेप्से परिसूचक ४५ दशमलव ६९ अङ्कले बढेकामा सोमबार २७ दशमलव ५४ अङ्कले बढेर दुई हजार ९२ को बिन्दुमा कायम भएको छ। सोमबार तीन सय १५ कम्पनीको एक करोड ४३ लाख ७० हजार छ सय ८९ किता शेयर ८० हजार नौ सय ८२ पटक खरिद बिक्री हुँदा रु पाँच अर्ब ८५ करोड ४३ लाख ५४ हजार दुई सय १२ बराबरको कारोबार भएको छ। यो कारोबार रकम गत पुस २७ गते यताकै उच्च हो। सोमबारको कारोबारपछि कूल बजार पुँजीकरण रु ३३ खर्ब १७ अर्ब २९ करोड ६५ लाख ८० हजार हाराहारी पुगेको छ।

सोमबारको कारोबारमा वित्त समूह शून्य दशमलव ५७, जीवन बीमा समूह शून्य दशमलव

०८, उत्पादन तथा प्रशोधन शून्य दशमलव ५२, लघुवित्त शून्य दशमलव ६५ र अन्य समूहको उपसूचक शून्य दशमलव ५० प्रतिशतले घटेको छ भने अरु सबै समूहको उपसूचक बढेको छ। सबैभन्दा धेरै बैकिङ समूहको उपसूचक चार दशमलव १८ प्रतिशतले बढेको छ। त्यस्तै विकास बैंक शून्य दशमलव ४२, होटल तथा पर्यटन शून्य दशमलव ३९, जलविद्युत एक दशमलव ३८, लगानी एक दशमलव ८४, म्युचुअल फन्ड एक

दशमलव २४, व्यापार दुई दशमलव २३ र अन्य समूह शून्य दशमलव ५२ प्रतिशतले बढेको छ।

सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड, बुद्धभूमि नेपाल हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड, भागवती हाइड्रोपावर डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड र नेरेडो मिमिरे लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ। सबैभन्दा धेरै घट्नेमा भने उपकार लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्य सात दशमलव ४० र सुजनशील लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्य छ दशमलव ३५ प्रतिशतले घटेको छ।

कारोबार रकमका आधारमा सोमबार सबैभन्दा धेरै पोखरा फाइनेन्स लिमिटेड रु १९ करोड ९२ लाख ९९ हजार आठ सय २४ बराबरको कारोबार भएको छ। कारोबार भएका शेयर संख्याका आधारमा भने कुमारी बैंक लिमिटेडको चार लाख ४३ हजार ५८ किता शेयर खरिद बिक्री भएको छ। रासस

मकैमा फौजी कीरा र फलफूलमा आँसाको सङ्क्रमण

गलेखर । लामो समयको खडेरीपछि परेको लगातारको वर्षाका कारण म्यादीमा लगाइएको मकैखेती र फलफूलमा रोग तथा कीराको सङ्क्रमण देखिएको छ। खडेरीका कारण यस वर्ष गहुँ उत्पादनमा कमी आएपछि चिन्तित बनेका किसान मकै छर्ने समयमा पानी नपरेपछि उत्पादन हुने सबै ठाउँमा खेती गर्न सकेका छैनन्। खडेरीमा छरिएको मकै पानी परेपछि निकै ढिलोगरी उम्रेका र ती बिरुवामा पनि डडुवा र फौजी कीराको सङ्क्रमण देखिन थालेपछि किसान चिन्तित बनेका हुन्। मालिका-६ का किसान वीरबहादुर विश्वकर्माको मकैबालीका साथै फलफूल, तरकारी र कोसेबालीमा समेत आँसा र फौजी कीराको सङ्क्रमण देखिन थालेको बताउनुभयो। जिल्लाको मालिका, मज्जला, रघुगन्ना, धवलागिरि र अन्नपूर्ण गाउँपालिकालगायत बेनी नगरपालिकाका विभिन्न ठाउँमा गरिएको मकैखेतीमा रोगको सङ्क्रमण देखिएको स्थानीय हकका कृषि प्राविधिकले बताएका छन्।

यहाँका किसानले लगाएको फलफूलमा आँसा, केरामा खपटे, गवागो र मकैबालीमा फौजी कीराको सङ्क्रमण प्रकोप देखिएको मालिका-१ निस्कोटका कृषक तीर्थबहादुर पुनले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार सुन्तला र केराखेतीमा पनि सङ्क्रमण देखिन थालेको छ। फूल फुलेर बतिला लान थालेका सुन्तला, बारीभरि फलेका काँक्रा, घिरौँला, गोलभेंडालगायत तरकारी तथा फलफूलमा आँसा, गोगा लान थालेका मकैमा फौजी

र केरा खेतीमा खपटे कीराको सङ्क्रमण देखिएपछि किसान चिन्तित बनेका मज्जला गाउँपालिकाका कृषि प्राविधिक जगत बानियाँले बताउनुभयो।

प्रायः फल पाकेर टिप्ने बेलामा देखिने आँसा कीराको सङ्क्रमण बतिलामै देखिएपछि किसान उत्पादन घट्नेमा चिन्तित छन्। किसानले लगाएका काँक्रा र पाकन लागेका आरु, आरुपखडामा पनि आँसा कीराको सङ्क्रमण भेटिएको उहाँको भनाइ छ। मकैबालीमा अमेरिकन फौजी कीरा र गोलभेंडामा सेतो ढुसीको समस्या देखिएको म्यादीका अर्गुवा कृषक चन्द्रबहादुर कार्कीले जानकारी दिनुभयो।

कीराको सङ्क्रमणलाई थप फैलिन नदिन किसानलाई सचेत गराइएको जिल्लास्थित कृषि ज्ञान केन्द्रले जनाएको छ। केन्द्रका अनुसार कृषि प्राविधिकले सिफारिस गरेका मकैको जातका आधारमा सोही अनुसारको उपचार विधि र विषादी किसानलाई

उपलब्ध गराइएको छ।

गोलभेंडामा लागेको डडुवाको समस्याले व्यावसायिक किसान मर्कामा परेका मज्जला-५ का किसान विक्रम सेनले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार जिल्लाका अधिकांश स्थानमा लगाइएका मकै, फलफूल तथा तरकारीखेतीमा विभिन्न सङ्क्रमणले क्षति पुऱ्याएको छ। निस्कोट, रणबाङ, ज्यामरुककोट, बाबियाचौर, अर्मन, रत्नेचौर, रुम, देविस्थानलगायत क्षेत्रका किसानले लगाएको मकैबालीमा फौजी कीराको सङ्क्रमण अत्यधिक देखिएको केन्द्रको भनाइ छ। गोगा हालन लागेका मकैका बोटमा फौजी कीराको आक्रमण बढी भएकाले बोट नै सकिन थालेको मज्जला-२ का प्रताप सापकोटाले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार विषादीलेसमेत कीराको आक्रमण रोकिन सकेको छैन।

बगराँट, खबरा, भकिम्ली, बाबियाचौरका किसानले लगाएका सयौँ रोपनी जमिनको

मकै बालीमा फौजी कीराको सङ्क्रमण देखिएको भन्दै कतिपय ठाउँमा विषादीलेसमेत समस्या समाधान नभएको कृषि प्राविधिक बानियाँले जानकारी दिनुभयो। कीराको सङ्क्रमण नियन्त्रण गर्न किसानलाई प्राविधिक सेवा र विषादी निःशुल्क उपलब्ध गराउँदै आइएको उहाँले बताउनुभयो। यहाँका किसानले परम्परागत रूपमा लगाउँदै आएका मकैबालीमा फौजी कीराको आक्रमण बढी छ। जिल्लाको ज्यामरुककोट क्षेत्रमा भने मकैका बोट उम्रन थालेदेखि नै फौजी कीराको आक्रमण बढेकाले बोट जोगाउने मुस्कल परेको कृषि प्राविधिक बानियाँले बताउनुभयो।

प्रायः सुक्खा मौसममा देखिने फौजी कीरा पछिल्लो समय वर्षा भइरहँदा पनि देखिन थालेका कृषि प्राविधिक बताउँछन्।

फौजी कीराले मकैको पातमा लाम्चा आकारका फिल्लीमात्र छडेर मकैको पातलाई कोतेर खानाका साथै घोगा, पात, जुँगा र गुभोमा पनि क्षति पुऱ्याउने बानियाँले बताउनुभयो। जिल्लामा व्यावसायिक रूपमा गरिएको केरा र आलुखेतीमा पनि सङ्क्रमण देखिन थालेकाले सबै समयमै सचेत भई समाधानका उपाय खोज्नुपर्ने उहाँको भनाइ छ। डडुवा रोगका कारण आलुका बोट सुक्न थालेपछि किसानले औषधि प्रयोग गर्न थालेका छन्। कतिपय ठाउँमा औषधि प्रयोग गरे पनि सङ्क्रमण कम नभएको बगराँटका कृषक खीमबहादुर कार्कीले बताउनुभयो।

किराका साथै रातो कमिलासमेत देखिन थालेको उहाँको भनाइ छ। रासस

Invitation for Bids

Madhesh Province Government
Ministry of Health and Population
Province Health Logistic Management Center
Janakpur

Date of Publication: 21th May 2024

- The Ministry of Health and population, Province Health logistic Management Center invites electronic bids from eligible bidders for the procurement of below mentioned commodities under National competitive bidding – Single Stage Single Envelope (ISIE) procedures.
- Eligible Bidders may obtain further information from PPMO eGP system www.bolpatra.gov.np/egp
- A Bidder shall submit their bid electronically may download the bidding documents for e-submission from PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp. Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost of bidding document in the following Rajaswa (revenue) account as specified below.

Information to deposit the cost of bidding document in Bank:

Name of the Bank: RastriyaBanijya Bank Limited

Name of Office: Province Health Logistic Management Center

Office Code no.: 3500717012

Revenue Account no.: 1000100200010000

Rajaswa (revenue) Shirshak no.: 14229

Dharauti A/C no.: 1220100202030000
- Pre-bid meeting will be organized on 10th June, 2024 (13:00PM) at PHLMC, Janakpurdham, Dhanusha.
- Electronic bids must be submitted through PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp on or before 12:00 noon on 20th June 2024. Bids received after this deadline will be rejected.
- The bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend at 02:00PM on 20 June 2024 at the office of Province Health Logistic Management Center. Bids must be valid for a period of 90 days from the date of bid opening and must be accompanied by a bid security or scanned copy of the bid security in pdf format in case of e-bid, amounting to a minimum of below amounts, which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid (i.e. 120 days)
- If the last date of purchasing and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid and bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.
- The Bid is in package and evaluation will be done in package.

IFB No.	IFB Name	Bid Fee	Bid Security	Bid Opening date
MP/PHLMC/NCB/GOODS-22/2080-81	Procurement & Delivery of Equipment for Burn Unit.	3000/-	5,00,000	20th June 2024

(Director)

मधेश प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय
भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र
जनकपुरधाम, धनुषा

ईलेक्ट्रिक च्याफकटर र एरिएटर आपूर्ति र जडान गर्ने कार्यको लागि फर्म/कम्पनी/आपूर्तिकर्ता सुचिकृत तथा प्रति इकाई दरमा सहित सिलबन्दी आवेदन प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८१/०२/०८)

यस कार्यालयको आ.व. २०८०/०८१ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार ईलेक्ट्रिक च्याफकटर र एरिएटर खरिद तथा वितरण कार्यका लागि मधेश प्रदेशको “कृषि क्षेत्रमा अनुदान परिचालन कार्यविधि, २०७६ (पहिलो संशोधन, २०७७)” बमोजिम फर्म/कम्पनी/आपूर्तिकर्ताहरूको मौजुदा सूची तयार गर्ने प्रयोजनको लागि स्वीकृत स्पेसिफिकेशन बमोजिमको प्रति इकाई दरमा सहित सिलबन्दी प्रस्ताव यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले १५ औं दिन (मिति २०८१/०२/२२ गते) सम्म कार्यालय समयभित्र देहाय अनुसारका कागजातहरू संलग्न राखी सिलबन्दी प्रस्ताव यस कार्यालयमा दर्ता गर्नु हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। रित नपुगेका वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरू छनौट प्रकृत्यामा समावेश नहुने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ। यस सम्बन्धमा विस्तृत जानकारी, स्वीकृत प्राविधिक स्पेसिफिकेशन र प्रस्ताव पत्र यस कार्यालयबाट वा कार्यालयको वेबसाइट (<https://vhlsecdhanusha.p2.gov.np/>) बाट डाउनलोड गरी प्राप्त गर्न सकिनेछ। प्रस्तावपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्पूर्ण अधिकार यस कार्यालयमा रहनेछ। यस सम्बन्धमा थप जानकारीका लागि यस कार्यालयको पशु चिकित्सक डा. रंजीत कुमार अधिकारी (मोबाईल नम्बर: ९८५४०५२१२७) र अधिकृत श्री रामबाबु साह (मोबाईल नम्बर ९८४६७१८७२०) लाई सम्पर्क गर्नु हुन अनुरोध छ।

देहाय:

- रु. १० को टिकट टाँस गरेको प्रस्तावपत्र।
- सिलबन्दी प्रस्तावसाथ अनिवार्य रूपमा आ.व. २०८०/०८१ सम्मको नवीकरण भएको ईजाजत पत्र, स्थायी लेखा नम्बर (PAN/VAT) प्रमाणपत्र, आ.व. २०७९/०८० को कर चुक्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि संलग्न राखि अधिकारिक व्यक्तिले निवेदन दिनु पर्ने।
- यन्त्र उपकरणको स्पेसिफिकेशन खुल्ने क्याटलग, ब्रोसर, बुकलेट र लिफलेट समेत सम्बन्धित प्रस्तावदाताले प्रमाणित गरि प्रस्तावसाथ समावेश गर्नु पर्ने।
- आपूर्ति प्रतिवद्धता सम्बन्धि कागजात अनिवार्य रूपमा समावेश गर्नुपर्ने।
- Free of cost replacement guarantee भएको उपकरणको हकमा सो सम्बन्धि उत्पादक कम्पनीको पत्र।
- अन्य आवश्यक कागजातहरू।

कार्यालय प्रमुख

पञ्जकरण अधिकारीको बयान

टुडे समाचारदाता
वीरगंज ।
वीरगंज महानगरपालिकाका मेयर नागरिकता कित्ते प्रकरणमा व्यापक विरोध पछि रोकिएको अनुसन्धानलाई पर्सि प्रहरीले पुनः अघि बढाएको छ ।
मेयर राजेशमान सिंहले सरकारी कागज कित्ते गरेको मुद्दामा निष्पक्ष छानविन नभएको भन्दै जुलुस प्रदर्शन र गृहमन्त्रीका

पञ्जकरण अधिकारी भिखारी रायले पुरानै कुरा दोहर्पाएको श्रोतको दावी छ । उनले पहिला देखि विभिन्न मिडियाहरूमा दिएको इन्कारि बयानलाई नै पुनः दोहोर्पाएका छन् ।
जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्सिका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक कुमार विक्रम थापाले मेयर राजेशमान सिंहको विरोधमा दर्ता मुद्दाको अनुसन्धान अगाडि

अथवा पञ्जकरण अधिकारी भिखारी रायको हस्ताक्षरबाट राजेशमान सिंहको छोरी भनिपुकि रुबनालाई जन्मदर्ता प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ । जसलाई पञ्जकरण अधिकारी यादव नकली भएको दावी गर्दै आएका छन् । जन्मदर्ता प्रमाण पत्रमा रहेको हस्ताक्षर आफ्नो नभइ कित्ते गरिएको यादवको दावी छ ।
मेयर सिंहको कानिष्ठ श्रीमति रिता भट्टराईले जिल्ला अदालत पर्सामा दर्ता गरेको सम्बन्ध बिच्छेद मुद्दामा पेश गरेको जन्मदर्ता प्रमाण पत्र स्थानीय पञ्जकरण अधिकारी भिखारी रायको नामबाट जारी भएको छ । तर, भिखारी रायले उक्त जन्म दर्तामा प्रयोग भएको हस्ताक्षर, छाप र नाम कित्ते गरिएको प्रहरी समक्ष बयान दिएका छन् । मेयर राजेशमान सिंहले वीरगंज उपमहानगरपालिका कार्यालय, वीरगंज पर्सिको दर्ता नम्बर २३४४ राखेर पारिवारिक लागत फारम नं. १०६-२०७१-२०७२ बाट कित्ते जन्मदर्ताको प्रमाणपत्र तयार गरेको बयान दिएको प्रहरी एक अधिकारीले बताए ।

स्वकीय सचिव दीपक बोहरा मार्फत ५५ लाख रूपैयाँ नजराना लिएको आरोप लागेपछि पर्सि प्रहरीले कछुवा गतिमा रहेको अनुसन्धानलाई तीव्रता दिएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले २ महिना पछि आइतबार पञ्जकरण अधिकारीसँग बयान लिएको छ ।
सरकारी वकिलको कार्यालय मार्फत फागुन २४ गते फौजदारी अभियोगमा जिल्ला प्रहरी कार्यालयले नागरिकता प्रकरणमा मेयर राजेशमान सिंहले पेश गरेको जन्मदर्ता प्रमाणपत्र कित्ते गरेको भन्दै परेको उजुरी दर्ता गरेको थियो । पर्सि प्रहरीले लिएको ५ घण्टामा बयानमा

बढाइएको बताए । उनले जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्सामा नागरिकता र जन्मदर्ता प्रमाणपत्र कित्तेको बारेमा विभिन्न सोधपुछका कार्यहरू भइरहेको बताउँदै भने, 'पञ्जकरण अधिकारीसँग सोधपुछ मात्र गरिएको हो, बयान लिएको होइन, हामी वडा कार्यालय तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालय पर्सिसँग पनि सम्बन्धित कागजपत्रहरू मांग गरेका छौं ।'
मेयर राजेशमान सिंहले २०७१ कात्तिक २० गते तत्कालीन वीरगंज उपमहानगरपालिका वडा कार्यालयबाट जन्म दर्ताको प्रमाण पत्र बनाएका थिए । जसमा तत्कालीन वडा अध्यक्ष

मलंगवा । सर्लाहीको चन्द्रनगरस्थित ऐतिहासिक पर्यटकीयस्थल नादिमन ताल गौचरनमा परिणत भएको छ । सदरसुकाम मलङ्गवा र पूर्वपश्चिम राजमार्गको मध्यभागमा पर्ने चन्द्रनगर गाउँपालिका-७ स्थित उक्त ताल एक वर्षदेखि गौचरनमा परिणत भएको छ ।
माछापालन गर्न ठेक्का लिएका ठेकेदारले तालको पानी सुकाएपछि घाँस उम्रिएको छ । गत वर्ष ठेक्का सकिँदापछि ठेकेदारले माछा निकाल्ने भन्दै तालको पूरै पानी पम्पसेट लगाएर फालिदिएका थिए ।
पानी सुकाएपछि गौचरन बनेको तालमा अहिले स्थानीयले पशुचौपाया चराउने गरेका छन् । ताल परिसरमा रहेका भौतिक संरचनासमेत जीर्ण बन्दै गएका छन् । कुनै समय आन्तरिक पर्यटकको पहिलो रोजाइमा पर्ने उक्त ताल अहिले ताल किनार फोहर हुनुका साथै सडक पनि घाँसले भरिएका छन् ।
ठेकेदारले अदालतबाट 'स्टेअडर' नै ल्याएर पूरै तालको पानी बाहिर फालिदिएपछि तालको स्वरूप जीर्ण बन्दै गएको गाउँपालिका अध्यक्ष राजकुमार महतोले बताउँछन् । "विसं २०७५ मा पालिकाले पाँच वर्षका लागि छ करोड १९ लाखमा माछापालन गर्न ताल ठेक्का लगाएको थियो", उनले भने, "ठेकेदारले प्रत्येक वर्ष जाल हानेर माछा निकाल्ने गरेको थियो । ठेक्का सकिने वर्ष अदालतबाट 'स्टेअडर' ल्याएर ताल सुक्ने गरी पानी निकालेपछि समस्या सिर्जना भएको छ ।"
तालमा बचेको थोरै पानीसमेत स्थानीय किसानले पम्पसेट लगाएर खेतमा लगेपछि पूर्णरूपमा चरन क्षेत्र बनेको स्थानीयको भनाइ छ । पानी सुकेर गौचरनमा परिणत ऐतिहासिक नादिमन ताल कुरुप देखिन थालेको छ । एक वर्षदेखि ताल ठेक्का लगाउन नपाउँदा पालिकालाई आर्थिकरूपमा नोक्सानी भएको छ ।
तालमा पुनःपानी भर्नाका लागि पानीको

पर्यटकीय नादिमन ताल गौचरनमा परिणत

"विसं २०७५ मा पालिकाले पाँच वर्षका लागि छ करोड १९ लाखमा माछापालन गर्न ताल ठेक्का लगाएको थियो," उनले भने, "ठेकेदारले प्रत्येक वर्ष जाल हानेर माछा निकाल्ने गरेको थियो । ठेक्का सकिने वर्ष अदालतबाट 'स्टेअडर' ल्याएर ताल सुक्ने गरी पानी निकालेपछि समस्या सिर्जना भएको छ ।"

टुडे समाचारदाता

मलंगवा । सर्लाहीको चन्द्रनगरस्थित ऐतिहासिक पर्यटकीयस्थल नादिमन ताल गौचरनमा परिणत भएको छ । सदरसुकाम मलङ्गवा र पूर्वपश्चिम राजमार्गको मध्यभागमा पर्ने चन्द्रनगर गाउँपालिका-७ स्थित उक्त ताल एक वर्षदेखि गौचरनमा परिणत भएको छ ।

माछापालन गर्न ठेक्का लिएका ठेकेदारले तालको पानी सुकाएपछि घाँस उम्रिएको छ । गत वर्ष ठेक्का सकिँदापछि ठेकेदारले माछा निकाल्ने भन्दै तालको पूरै पानी पम्पसेट लगाएर फालिदिएका थिए ।

पानी सुकाएपछि गौचरन बनेको तालमा अहिले स्थानीयले पशुचौपाया चराउने गरेका छन् । ताल परिसरमा रहेका भौतिक संरचनासमेत जीर्ण बन्दै गएका छन् । कुनै समय आन्तरिक पर्यटकको पहिलो रोजाइमा पर्ने उक्त ताल अहिले ताल किनार फोहर हुनुका साथै सडक पनि घाँसले भरिएका छन् ।

ठेकेदारले अदालतबाट 'स्टेअडर' नै ल्याएर पूरै तालको पानी बाहिर फालिदिएपछि तालको स्वरूप जीर्ण बन्दै गएको गाउँपालिका अध्यक्ष राजकुमार महतोले बताउँछन् । "विसं २०७५ मा पालिकाले पाँच वर्षका लागि छ करोड १९ लाखमा माछापालन गर्न ताल ठेक्का लगाएको थियो", उनले भने, "ठेकेदारले प्रत्येक वर्ष जाल हानेर माछा निकाल्ने गरेको थियो । ठेक्का सकिने वर्ष अदालतबाट 'स्टेअडर' ल्याएर ताल सुक्ने गरी पानी निकालेपछि समस्या सिर्जना भएको छ ।"

तालमा बचेको थोरै पानीसमेत स्थानीय किसानले पम्पसेट लगाएर खेतमा लगेपछि पूर्णरूपमा चरन क्षेत्र बनेको स्थानीयको भनाइ छ । पानी सुकेर गौचरनमा परिणत ऐतिहासिक नादिमन ताल कुरुप देखिन थालेको छ । एक वर्षदेखि ताल ठेक्का लगाउन नपाउँदा पालिकालाई आर्थिकरूपमा नोक्सानी भएको छ ।
तालमा पुनःपानी भर्नाका लागि पानीको

मुहान सरसफाई गरी नजिकै रहेको अधबारा खोलाको पानी हाल्ने तयारी भइरहेको छ । पानी भरेपछि यसको संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि पालिकाले विशेष रणनीति लिएर अगाडि बढ्ने अध्यक्ष महतोले बताउँछन् ।
तालमा पानी भर्ने अन्य उपाय नभएपछि वर्षासम्म कुरेर आधबारा खोला फर्काउने तयारी भएको गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष गीतादेवी महतोले जानकारी दिइन् । ताल सुकेको अवस्थामा तालको ड्यामलाई मर्मत गर्न पुनःनिर्माण तथा मर्मत भइरहेको पालिकाले प्रशासकीय अधिकृत मदनबहादुर थिङ्गले जानकारी दिए ।

स्थानीय प्रविन महतोले बताउँछन् । ताल १२ फिटसम्म गहिरो छ ।
विगतमा यस तालबाट नजिकैका सबै हेक्टर क्षेत्रफल खेत सिँचाई हुने गरेको थियो । विस्तारै तालमा पानी आउने मुहान अतिक्रमणबाट हराउँदै जानु, संरक्षणमा चासो नहुनु तथा लामो खडेरीले ताल सुक्दै जाँदा जीर्ण बनेको उनको भनाइ छ ।
ताल सुकेसँगै ताल परिसर तथा चन्द्रनगर बजार क्षेत्र यतिबेला सुनसान बनेको छ । ताल परिसरमा आइपुग्ने जोकोही तालको जीर्ण अवस्था देखेर थकथकाउँदै फर्कने गरेका छन् ।

विसं २०७२ मा नेपाली सेनाले राष्ट्रपति चुरे तराई-मधेश संरक्षण विकास समितिको परियोजनाअन्तर्गत करोडौंको लगानीमा उक्त तालको सरसफाई र सौंदर्यकरण गरेको थियो । त्यसपछि गुमनाम ताल पर्यटकीय क्षेत्रमा परिणत भएको थियो । ताल परिसरमा घुम्न, वनभोज खान तथा विभिन्न अवसर परेर मनाउन आउनेहरूको

चहलपहल बढेको थियो ।
पालिकाले मनोरञ्जनका लागि तालमा 'पाइडल बोट' (खुट्टाले चलाउने डुङ्गा) लगायत सामग्री प्रयोगमा ल्याएपछि थप पर्यटक आकर्षित भएका थिए । विस्तारै पर्यटकीय गन्तव्यकारूपमा विकास हुँदै गएको तालका कारण स्थानीय व्यापार व्यवसायसमेत फस्टाएको थियो । विगत एक वर्षदेखि तालसँगै यहाँका स्थानीयको आयश्रोत पनि सुक्दै गएको रामभद्रप्रसाद कापरले बताए ।
अहिले ताल परिसरमा रहेका पसल, होटल तथा व्यवसायी पलाएन हुने अवस्थामा पुगेका खाजा पसल सञ्चालक रिता देवीले बताइन् । "पहिला दिनको दुई हजारदेखि तीन हजारसम्म आम्दानी हुन्थ्यो", उनले भनिन्, "एक वर्षदेखि ऋण गरेर घरको भाडा तिरिरेका छौं । एक दिन फेरि नादिमन तालमा पानी भरिएला र बजार पसल पहिला भै सञ्चालन होला भन्ने आशमा छौं ।"

पोखरिया अस्पताललाई स्तरोन्नति गर्न माग

टुडे समाचारदाता
वीरगंज । पर्सिको पुरानो सदरसुकाम पोखरियास्थित पोखरिया अस्पताललाई स्तरोन्नति गर्न सङ्घीय सरकारसमक्ष माग गरिएको छ । राष्ट्रिय मुक्ति क्रान्ति, पोखरिया पर्सिका नेता नेजामुद्दीन शमानीले स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्री प्रदीप यादवसँग भेट गरी पोखरिया अस्पताललाई स्तरोन्नति गर्न माग गर्दै ज्ञापनपत्र बढाएका छन् ।

ज्ञापनपत्र बुझ्दै मन्त्री यादवले पोखरिया अस्पताललाई स्तरोन्नति गर्न आफू सरकारसमक्ष रहेको बताएका नेता शमानीले बताए । स्तरोन्नति गर्न प्रदेश सरकारले निर्णय गरेर केन्द्रमा पठाएको उनको भनाइ छ ।
"हामीले पोखरिया अस्पताललाई स्तरोन्नति गर्न पटक-पटक ताकेता गर्दै आएका छौं," उनले भने । पोखरिया नगरपालिकामा १५ शय्यामा सञ्चालित पोखरिया अस्पताललाई ५० शय्यामा स्तरोन्नति गरी मधेश प्रदेश सरकारको मातहतमा व्यवस्थापन गर्ने मधेश प्रदेश सरकारले २०७६ चैत २८ गते निर्णय गरेको थियो ।
पोखरिया अस्पताल प्रदेश मातहतमा व्यवस्थापन हुँदा हाल स्थानीय तहमा समायोजन भई सो अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारीको समायोजन सम्बन्धमा सङ्घीय मन्त्रालयको राय सहमतिको लागि मन्त्रालयमा पठाइएको भए पनि अहिलेसम्म कार्यान्वयन हुन सकेको छैन । पोखरिया जिल्लाको पश्चिमी भेगमा पर्ने वीरगंजस्थित नारायणी अस्पतालमा बिरामी लैजान भन्दा ४० किलोमिटर दूरी पार गर्नुपर्ने अवस्था छ ।

गत मधेश प्रदेश सरकारले २०७६ चैत २८ गते निर्णय गरेको थियो । पोखरिया अस्पताल प्रदेश मातहतमा व्यवस्थापन हुँदा हाल स्थानीय तहमा समायोजन भई सो अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारीको समायोजन सम्बन्धमा सङ्घीय मन्त्रालयको राय सहमतिको लागि मन्त्रालयमा पठाइएको भए पनि अहिलेसम्म कार्यान्वयन हुन सकेको छैन । पोखरिया जिल्लाको पश्चिमी भेगमा पर्ने वीरगंजस्थित नारायणी अस्पतालमा बिरामी लैजान भन्दा ४० किलोमिटर दूरी पार गर्नुपर्ने अवस्था छ ।

शिक्षामा सहभागी गराउन घरदैलो कार्यक्रम

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । दलित तथा सीमान्तकृत समुदायका

रहेको यस विद्यालयका प्रधानाध्यापक सर्वनाथ ठाकुरले शिक्षा क्षेत्रमा स्तरोन्नतिको लागि अभिभावकहरूसमा

मुसहरनिया गाउँपालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुख सञ्जय मिश्रले भने-"गुणस्तरीय शिक्षाका लागि बालबालिका, अभिभावक, नागरिक समाज, सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरूको सहयोग महत्वपूर्ण रहेको छ ।"

मुखियापट्टी मुसहरनिया गाउँपालिकाका अध्यक्ष जयकुमार यादवका अनुसार यस अभियानको मुख्य उद्देश्य विद्यालय बाहिर रहेको बालबालिकाहरूलाई विद्यालयमा भर्ना गर्ने रहेको छ । दलित, मुसहर, डोम, तथा पिछडा वर्ग समुदायका बालबालिकाहरूलाई विद्यालयमा पहुँचका लागि यो घरदैलो निकै नै लाभदायक हुने विश्वासका साथ यो घरदैलो अभियानको प्रारम्भ गरेको उनले भने- "कुनैपनि विद्यार्थी बिना कारण खुलाई ३ देखि ५ दिनसम्म लगातार विद्यालय नआएकोमा ८० प्रतिशत हाजिरी नपुगेकोमा परीक्षामा सहभागी हुन पाउने छैन ।" विद्यालयमा अहिले ५ सय ६८ विद्यार्थी सङ्ख्या छन् ।

बालबालिकाहरूलाई शिक्षामा सहभागी गराउन श्री राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय, तुलसीसाही, जवदीका शिक्षकाशिक्षिकाहरूले घरदैलो अभियान सुरु गरेका छन् ।
धन्या जिल्लाको अत्यन्तै पिछडिएको क्षेत्र मानिने मुखियापट्टी मुसहरनिया गाउँपालिकामा

जनचेतना आवश्यक रहेको बताए । उनले भने-"अभिभावकहरूलाई आफ्ना बालबालिकाहरूलाई समयमा तयार गरेर विद्यालय पठाउन तथा सरसफाईका साथ विद्यालयको पोसाक लगाई, किताब, कापी, कलम राखेर विद्यालय पठाउन अभिभावकलाई सुझाव दिइयो" । त्यसैगरी मुखियापट्टी

लागू औषध गाँजासहित एक पक्राउ

टुडे समाचारदाता
जलेश्वर । महोत्तरी प्रहरीले औरही नगरपालिका-८ टिकियाबाट लागू औषध गाँजासहित एक जनालाई पक्राउ गरेको छ ।
जिल्ला प्रहरी कार्यालय महोत्तरीबाट खटेको विशेष टोलीले टिकियाबाट वीआर ३० एएच २३८८ नम्बरको सेतो रंगको कारलाई शंकाको आधारमा चेकजाँच गर्दा उक्त कारको डिडिक्रमा लुकाई

छिपाई राखेको एक सय सात केजी गाँजा विभिन्न २० पोका बरामद गरिएको छ ।
सो कारका चालक सर्लाही जिल्लाको पर्सि गाउँपालिका-१ का रघुनाथ यादवका २० वर्षीय छोरा चन्दन यादवलाई नियन्त्रणमा लिइएको र जिल्ला अदालतबाट सात दिन म्याद थप भई आवश्यक अनुसन्धान भइरहेको प्रहरी निरीक्षक धर्मराज मुडुभरीले जानकारी दिएका छन् ।

भारतसँग जोडिएको पर्सिका सीमानाका तीन दिन बन्द हुने

टुडे समाचारदाता
वीरगंज । भारतमा हुने लोकसभा निर्वाचनलाई लक्षित गर्दै भारतसँग जोडिएको पर्सिका सीमानाका तीन दिन बन्द हुने भएको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालय पर्साले यही जेठ १० देखि १२ गते बेलुका ६ बजेसम्म भारतसँग जोडिएका पर्सिको सीमानाका बन्द हुने जनाएको छ ।
जिल्ला प्रशासन कार्यालय पर्सिका प्रमुख जिल्ला अधिकारी दिनेशसागर भुसालले भारतको विहार राज्यको पश्चिम चम्पारण जिल्लामा जेठ १२ गते हुने लोकसभा निर्वाचनलाई लक्षित दुई देशबीचको सीमानाका बन्द हुने बताए ।
"दुवै मुलुकमा निर्वाचन हुँदा ४८ घण्टाअगावै सीमानाका बन्द गर्ने परम्पराअनुसार सीमानाका

बन्द गर्ने सहमति भएको छ", उनले भने, "भारतको विहार राज्यको पश्चिम चम्पारण जिल्लामा हुन गरिरहेको निर्वाचनलाई शान्तिपूर्ण र भयरहित वातावरणमा सम्पन्न गर्न शुक्रबार बसेको बिडिसिसी बैठकको निर्णयअनुसार निर्वाचन हुनु ४८ घण्टाअघिदेखि सीमानाका बन्द गर्ने निर्णय भएको छ ।"

पर्सिको एक सय सात किलोमिटर सीमा क्षेत्र भारतसँग जोडिएको छ । दुवै मुलुकको बिडिसिसी बैठकको निर्णय र समाहरणालय, पश्चिम चम्पारण, बेतिया (विहार) को पत्राङ्कको पत्रबाट समेत अनुरोध भएर आएको जिल्ला प्रशासन कार्यालय पर्साले जनाएको छ । नेपालमा निर्वाचन हुँदा पनि भारतको सीमानाका बन्द गर्ने परम्परा रहँदै आइरहेको छ ।

'डेढ गुनाबढी आँप उत्पादन हुने'

टुडे समाचारदाता
राजविराज । गत वर्षको तुलनामा सप्तरीमा यस वर्ष डेढगुना बढी आँप उत्पादन हुने जनाइएको छ ।
आँप उत्पादन हुने क्षेत्रमा बुढि, मौसमको अनुकूलता र यो वर्ष अनइयर (आँप बढी उत्पादन हुने वर्ष) भएकाले गत वर्षको तुलनामा बढी आँप उत्पादन हुने कृषि ज्ञान केन्द्र सप्तरीले जनाएको छ ।
जिल्लामा वर्षेन ८ हजार ५ सय हेक्टर जंगमामा आँप खेती हुँदै आएको छ । गत वर्ष ४९ हजार ७ सय मेट्रिक टन आँप उत्पादन भएकोमा यस पटक आँप उत्पादन हुने क्षेत्रमा बुढि, मौसमको अनुकूलता र

यो वर्ष अनइयर वर्ष समेत भएकाले उत्पादन बृद्धि भई ७१ हजार २ सय ५० मेट्रिक टन आँप उत्पादन हुने अनुमान गरिएको कृषि ज्ञान केन्द्र सप्तरीका निमित्त कार्यालय प्रमुख किमुन देव राउतको भनाइ छ ।
"मौसमले साथ दिएको छ, उनले भने-"गत वर्ष भन्दा डेढ गुना आँप बढी उत्पादन हुन्छ ।" हावाहुरी र अहिनाबाट आँपको बोटलाई क्षति नहोस भन्ने हामी जित खटेका छौ, त्यति नै किसानहरू पनि खटेकाले परिणाम राम्रो आउने देखिएको उनको भनाइ छ ।
आँप उत्पादन बढ्ने भएपछि यहाँका किसानहरू पनि हौसिएका

छन् । उत्पादन राम्रो हुने संकेत पाएपछि बाँचा नै किन्न व्यापारी आउन थालेको अर्नीसाइर कृषासवण गाउँपालिकाका कृषक भोला चौधरीले बताए । यस वर्षको आँप उत्पादनले गत वर्षको घाटा पुरा हुने विश्वास गरेको अर्का कृषक विजय चौधरीले बताए ।
सप्तरीका कृषकले मालदह, बन्बई, दशहरी, कलकतिया लगायत जातका आँप उत्पादन गर्दछन् । आकाशे पानीको भरमा खेतीपाती गर्नु पर्ने सुख्खा जमीनमा अन्यबाली नफस्टाउने भएकाले सप्तरीका अधिकांश कृषक व्यवसायीक आँप खेती तर्फ आकर्षित भएका छन् ।

संक्रामक रोगबाट बचाउ र बचाऔं ।

गर्मी मौसममा मलेरिया, कालाजार, डेंगु, हैजा लगायतका विभिन्न संक्रामक रोगहरू फैलिन सक्छन् ।

- संक्रामक रोग फैलाउने भिँगा, लामखुटे, भुसुना आदिको नियन्त्रण गरौं,
- संक्रामक रोगबाट बच्न शुद्ध उमालेको पानी पिऔं,
- बासी तथा सडेगलेका खानेकुरा नखाऔं,
- घरभित्र र वरपरको सरसफाईमा ध्यान दिऔं ।

